

jrg. 11 nr. 4
winter/
zima
2002

Vereniging Vrienden van Slovenie
Združenje Prijateljev Slovenije

Indien onbestelbaar
retour aan:
Tacitusstraat 1
6135 HR Sittard

INHOUD:

Colofon / Van de redactie	pag 3
Van de bestuurstafel	pag 4
Uitnodiging voor Culturele Dag op 9 februari 2003	pag 6
Vinska Promocija	pag 7
Wandeling naar Sveti Peter	pag 9
Grad Socerb	pag 11
Bloke	pag 16
Uit eten in Slovenie	pag 22
Frelih per pen	pag 23
Het leven van: Hein Tilger (deel 1)	pag 24
Slovenska Veselica 2002	pag 29
Laatste ontwikkelingen door Alexander Vink	pag 30
Woordzoeker	pag 34
Koken met Bojan	pag 37

LIPA

is het verenigingsblad
van de Vereniging Vrienden van Slovenie en verschijnt 4 x per jaar

Redactie:

Wisselt 75
7021 EH Zelhem
E-mail: f.wolsink@wxs.nl

Meningen die in de LIPA worden geuit, worden niet noodzakelijk gedeeld
door het bestuur.

Kopij voor de volgende LIPA inleveren bij de redactie voor:
15 februari 2003

COLOFON

LIPA - jrg 11 nr. 4
winter / zima
2000

Eindredactie:
Fred Wolsink

Vormgeving:
Knislow Design

Medewerkers:
Rene Frelüh, Edy Bevk, Bojan Gorički, Irene Gabovček, Silva Hagen-Škoda, Franci Ravnikar, Dirk Leenvaart, Willem Roodlieb, Alexander Vink, Irena Vreček

Redactieadres:
Wisselt 75
7021 EH ZELHEM

Drukwerk:
R & M TIEL

Oplage:
200 exemplaren

Uit deze uitgave mag niets worden overgenomen, tenzij met bronvermelding. Losse nummers kunnen worden besteld door overboeking van 2,50 Euro naar giro 6318199 t.n.v. de Vereniging Vrienden van Slovenie

De winter staat voor de deur. Wanneer ik dit schrijf, gaat een zware storm over Nederland. Windkracht 10-11 is aangekondigd voor de komende nacht. In het afgelopen voorjaar hadden we Sloveense vrienden te logeren en wat hen in ons landje erg op viel was de wind. Veter piha !!! Wind is niet altijd negatief denk ik maar. We hebben een nieuw bestuur en ik heb begrepen, dat de informatie naar u toe verder versterkt zal gaan worden. Ik ben dan ook blij, dat vanuit alle hoeken informatie van en over Slovenie en de betrekkingen tussen onze beide landen meer handen en voeten zal gaan krijgen. Deze LIPA geeft dan ook weer een aantal interessante artikelen te lezen, die vooral door u zelf zijn aangeleverd. Het verhaal van Dirk Leentvaar en de aanvulling uit de Dominicus reeks hierop, beveel ik van harte bij u aan. Wie weet, dat u de volgende keer een verslag over dit gebied in de LIPA schrijft. Ik heb begrepen, dat de Duitse minderheid daar al het mogelijke doet om de Duitse taal en cultuur in dit gebied te bewaren en te stimuleren. Verder kreeg ik aan aantal interessante onderwerpen van de heer Frans Markon uit Heerlen. Ik houd me gaame aanbevolen voor verdere informatie hierover. Wij zijn geen professionale organisatie en werken uitsluitend met vrijwilligers. Dus we kunnen alle onderwerpen niet direkt volledig uitdiepen, maar we zullen er zeker aandacht aan schenken. Uw bijdrage aan het welslagen van dit tijdschrift en haar modernere versie op internet is dus onmisbaar. Blijf schrijven naar de redactie. De LIPA is er immers voor en door u.

FJW

van de Bestuurstafel

Zdrúzenje Prijatel

Op zondag 22 september jl. werd de Algemene Ledenvergadering van onze vereniging te Delft gehouden.

De bijeenkomst werd, net als vorig jaar, matig bezocht.

Na verantwoording te hebben afgelegd over het gevoerde beleid volgde een korte discussie: hoe een en ander nog beter zou kunnen.

Hieruit kwam o.a. naar voren, dat men de "versnipperde" Sloveense krachten in ons land zou moeten bundelen om meer effect te krijgen.

Verantwoording t.a.v. de gevoerde financiële administratie t/m 31 december 2002 zal in de eerstvolgende ledenvergadering worden afgelegd.

Deze zal volgens onze statuten voor 1 juli 2003 moeten worden gehouden.

De vertegenwoordiging van de Sloveense Ambassade in den Haag kondigde mogelijkheden aan om in samenwerking met hen een deel van de activiteitskosten vergoed te kunnen krijgen vanuit Ljubljana.

Tijdens de bestuursvergadering werd Fred Wolsink tot voorzitter gekozen.

Door statutair aftreden werd afscheid genomen van de secretaris Walter Brill en de penningmeester Siem Edink, die zich beiden niet herkiesbaar stelden.

Tot nieuwe leden van het bestuur werden gekozen Maurice Aretz en Dirk Leentvaar.

Het werkplan 2003 is in principe het zelfde als in het afgelopen jaar, maar door de aangekondigde extra financieringsmogelijkheden, zal worden bekeken of er in het komende jaar iets extra's georganiseerd kan worden.

De nieuwe voorzitter deed een oproep om hiervoor ideeën aan te leveren.

Mocht u de vergadering niet bezocht hebben, maar toch een suggestie hebben, deel dit dan s.v.p. aan het secretariaat mee.

Wij zullen proberen dit te realiseren.

Van de voorzitter

Tijdens de laatste jaarvergadering op 22 september jl. is er afgesproken, dat er meer samenwerking tussen allerhande Slo-NL activiteiten zal worden gestimuleerd.

Na de komst van de Sloveense ambassade in Nederland is er een nieuwe situatie ontstaan, waarop onze vereniging nadrukkelijk wil inspelen. Probleem hierbij is wel, wie voelt zich betrokken en wat kunnen we gezamenlijk doen?

In onze laatste bestuursvergadering hebben we het besluit genomen om de bestuursleden te koppelen aan een gebied. Dus elke regio van Nederland heeft nu een eigen contactpersoon. Wilt u iets aandragen ter verandering in ons beleid, neem dan gerust contact op met dit bestuurslid in uw omgeving. Wij kunnen niets zonder uw mening en reactie en hopen op uw meedenken.

Van oudsher wonen en werken vele Slovenen en hun nakomelingen in de provincie Limburg. Enige tijd geleden is daar helaas de "St. Barbara Vereniging" opgeheven. Dansgroep "Nizozemska" en zangkoor "ZVON" bestaan gelukkig nog, maar toch moeten we met elkaar gaan nadenken aan een overleving van de Sloveense cultuur in Nederland.

Naar mijn mening kan dit alleen als alle krachten zich bundelen en we optimaal gebruik willen gaan maken van elkaars kennis en vaardigheden, uiteraard met behoud van de eigen identiteit.

Deze "loper" zal wel niet automatisch "uitgerold" zijn, maar met enige goede wil en met behulp van wat moderne communicatie middelen, kunnen volgens mij de Sloveens-Nederlandse belangen op het gebied van cultuur, maatschappij en economie in heel Nederland dan beter gewaarborgd worden. Ik hoop dat we aan het begin staan van een nieuw tijdperk met de nodige "kruisbestuiving".

Freddie Wolsink

Mogen wij ons even voorstellen....

Dirk Leentvaar

Fred Wolsink

Maarten Dragt

Bojan Gori ki

Maurice Aretz

Secretariaat:

Maurice Aretz

Tacitusstraat 1

6135 HR Sittard

telf. 046-4009118

fax. 046-4009119

e-mail: m.aretz@home.nl

Overige bestuursleden zijn:

Fred Wolsink, Wisselt 75, 7021 EH Zelhem,

telf. 0314-623195, E-mail: f.wolsink@wxs.nl

Bojan Gori ki, Beethovenstraat 19, 4536 AG Temeuzen,

telf. 0115-613722, E-mail: bojana@zeelandnet.nl

Dirk Leentvaar, Dr. Scharffstraat 14, 1511 VB Oostzaan,

Telf. en fax. 075-6844256

Maarten Dragt, Looiersveld 40, 5121 KE Rijen,

Telf. en fax. 0161-231628

Prešernov dan (praznovanje 9. februarja 2003)

Hierbij wordt u uitgenodigd tot deelname aan de door ons te organiseren middag van de Sloveense cultuur op zondag 9 februari a.s. In deze LIPA vindt u ingesloten een programma en antwoordkaart. Wel de antwoordkaart insturen, zodat we weten wie er blijven borrelen en eten.

FRANCE PREŠEREN

France Prešeren werd in 1800 in Vrba geboren, niet ver van Bled. Hij volgde onderwijs in Ribnica, Ljubljana en Wenen, waar hij in 1828 meester in de rechten werd. Daarna begon hij een carrière als klerk bij een advocaat in Ljubljana. Zijn parallelle carrière, als dichter, speelde zich na het werk af en werd omhuld door alcoholwalmen. Drinkebroers vond hij in de jaren dertig van de 19de eeuw vooral in liberale kringen. Daarin, en in veel van zijn gedichten, klonk de roep door voor meer autonomie voor de Slovenen. Prešeren's gedicht 'Zdravljica' (Een toast – *what's in a name* voor een alcoholist) is 150 jaar later daarom het volkslied van het onafhankelijke Slovenie geworden. In 1954 verscheen er in Oxford een goede Engelse vertaling van de tekst. De zuidelijke Slavische broeders op de Balkan moeten hem maar eens ter harte nemen:

*Now, as it once had striven
May our dear realm in freedom grow.
May fall the last
Chains of the past*

*Which bind us still and hold us fast!
God's blessing on all nations,
Who long and work for that bright day,
When o'er earth's habitations,
No war, no strife shall hold its sway.
Who long to see
That all men free
No more shall foes, but neighbours be.*

(uit: Janko Lavrin, *A Selection of Poems by France Prešeren*. Basil Blackwell, Oxford 1954.)

Een goede reden tot drinken vond Prešeren in de dood van zijn beste vriend en literatuurkenner Matijan op in 1835 en in zijn onbeantwoorde liefde voor Julija Primic, een niet – onbemiddeld meisje uit Ljubljana. Zijn liefdesverdriet dreef Prešeren bijna tot zelfmoord, maar leverde ook gedichten op die tot zijn allermooiste worden gerekend. In 1846 verliet Prešeren Ljubljana, om in Kranj een eigen advocatenkantoor te beginnen. Hij was echter al zodanig door de alcohol aangetast dat hij in 1849 ongelukkig en eenzaam stierf, onwetend van het feit dat hij later een prominente plaats zou innemen in het nationale Sloveense pantheon.

Met toestemming overgenomen uit:
Dominicus reisgids Slovenie door Guido Derksen
ISBN 90 257 3092 2 / NUGI 471

Vinska promocija Slovenije v Den Haagu

Den Haag, 24. oktober 2002

Veleposlaništvo je oktobra letos v Den Haagu v sodelovanju z Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano iz RS organiziralo dvodnevno promocijo Slovenije, našega vina in kulinarike.

V četrtek, 17. oktobra 2002 smo v francoski restavraciji v Den Haagu priredili t. im. slow food večerjo, na katero smo povabili visoke predstavnike nizozemskega ministrstva za zunanje zadeve, ministrstva za kmetijstvo, nekatere tukajšnje veleposlanike in tudi predstavnike poslovnega sveta.

Častni gost večera je bil minister za kmetijstvo RS g. Franci But s svojo delegacijo, ki je istega dne v popoldanskem času opravila pomembne pogovore na Ministrstvu za kmetijstvo Nizozemske. Večerjo s starimi slovenskimi jedmi je pripravil slovenski kuhar, gospod Emilijan Sušnik, gostom pa smo postregli tudi z vrhunskim slovenskim vinom.

Naslednji dan je bil nekoliko bolj poslovno obarvan, saj smo v prestižnem hotelu Kurhaus v Scheveningenu organizirali profesionalno vinsko testiranje za uvoznike vina na Nizozemskem, vinologe, pisce o vinih in druge, ki se na kakršenkoli način ukvarjajo z vinom na Nizozemskem. Ekipa ministrstva za kmetijstvo RS je pripravila dve testiranji. Prvo je bilo namenjeno potrošnim, drugo pa vrhunskim slovenskim vinom. Testiranja se je udeležilo presenetljivo veliko poslovnežev, ki so imeli priložnost poskusiti več kot 50 različnih sort vina. Namen takšne akcije se predvsem povečati ponudbo slovenskega vina na Nizozemskem ter najti večjega uvoznika, ki bo zastopal različne slovenske proizvajalce vin. Glede na to, da je to že drugo takšno testiranje, ki smo ga organizirali na Nizozemskem, smo s tem pokazali, da je naš interes za povečanje uvoza slovenskega vina na Nizozemsko velik in naš cilj jase. S takšnimi in podobnimi prireditvami bomo nadaljevali drugo leto, ko načrtujemo še dve veliki vinski pukušini.

Prireditve smo nadaljevali z neformalnim sprejemom. Več kot 120 ljudi je imelo priložnost poskusiti slovenske dobrote, ki jih je prav tako posebej za to priložnost pripravil g. Sušnik, gostom pa smo postregli tudi s kraškimi pršutom ter vinom slovenskega proizvajalca Boštjana Protnerja.

Mnenja smo, da smo organizirali prijetno in tudi koristno prireditve, ki je v času vključevanja Slovenije v EU še kako pomembna. Pritegniti pozornost javnosti na Nizozemskem ni lahka naloga, predvsem pa zahteva veliko finančnih sredstev. Še bolj zahtevno pa je pozornost ohraniti. Čeprav lahko ob tej priložnosti tudi povemo, da se zanimanje za Slovenijo s strani novinarjev občutno povečuje, predvsem tudi v povezavi z dejstvom, da je Evropska komisija v Bruslju v začetku oktobra letos objavila seznam držav, ki po njenem mnenju izpolnjujejo kriterije za vstop v EU. Med njimi je kot najboljše pripravljena kandidatka seveda tudi Slovenija.

Z lepimi pozdravi,

Barbara Javomik
Veleposlaništvo RS

Ambassade van de republiek Slovenie
Anna Paulownastraat 11
2518 BA den Haag
telf. 070-310 8 690
fax. 070-362 6 608

Kennismaking met Sloveense wijnen in Nederland

Op 18 oktober jl. organiseerde de Sloveense Ambassade in ons land in samenwerking met het "Ministry of Agriculture, Forestry and Food uit Ljubljana" een wijnproeverij in het Kurhaus in Den Haag. Nederlandse importeurs en wederverkopers waren uitgenodigd om de maar liefst 42 verschillende wijnen te proeven en te beoordelen.

Ik ben absoluut geen wijnkenner en de volgende opmerkingen zijn dan ook opgetekend uit de mond van de daar aanwezige experts.

Wel speelde telkens het liedje "Mi Slovenci vinca ne prodamo, ker ga dobro sami piti znamo" door mijn hoofd. Het moest dus wel heel erg lekker zijn.

"Ons land produceert op 2.500 hectaren 100 miljoen liter, vooral witte wijn. Dat is 70% van het totaal. De export bedraagt ongeveer 13 miljoen liter en dat is vooral tafelwijn" zo vertelde public-relationdirecteur Tomaz Srsen. De export naar Nederland is nu nog minimaal, maar daar hoopt men verandering in te brengen. Tijdens de proeverij bleek, dat veel van de aangeboden Sloveense wijnen afkomstig waren van kleine familie-wijngaarden, die in het Westen van het land liggen, onder Oostenrijk en naast Italië.

Rode en witte wijnen uit de jaargangen 1995 tot en met 2001 van verschillende producenten werden gepresenteerd. Namen van de aanwezige producenten waren: Ščurek, Jakončič, Sirk, Erzetič, Kupljen, Joannes, Prinčič, Steyer, Movia, Simčič, Čotar en Santomas. De inkooprijzen varieerden van 4,- tot 18,- Euro per fles / liter. Hier een korte samenvatting van de gehoorde opmerkingen, waar men misschien een volgende keer "voordeel" mee kan doen.

Ten aanzien van de organisatie van deze proeverij werden de volgende suggestie's gedaan. Zou het niet beter zijn om een korte presentatie te houden over doel van de bijeenkomst met toelichting op de verschillende wijngelieden en producenten. Zo was er b.v. geen adreslijst en productinformatie van de genoemde producenten. Verder zou het goed zijn om de bezoekers een "beoordelingslijst" te geven met het verzoek deze in te vullen, zodat met een evenwichtig beeld krijgt van de Nederlandse smaken en voorkeuren.

Over smaak valt niet te twisten, maar het volgende hoorde ik regelmatig uitspreken. In z'n algemeenheid waren de witte wijnen beter in balance dan de rode wijnen. De rode wijnen werden vaak als te sterk ervaren. Vooral die wijnen met Refošk, b.v. de Grand Cuvee van "Santomas" deed velen denken aan "Stierenbloed" uit Hongarije. Los van het feit, dat men vond dat de prijzen voor alle Sloveense wijnen ten opzichte van bv. Kroatie te hoog waren, bleek algehele waardering voor

producent "Kupljen". Deze had het beste assortiment in een goede prijs / kwaliteit verhouding meegebracht. De witte wijnen van "Kupljen" waren: Sauvignon 2000, Pinot Gris 2000, Chardonnay Sirius 1999, Rhein riesling 2000, Chardonnay barrique 1999 en Extract of Styria 2000. De rode wijnen van zijn assortiment waren: Pinot Noir 2001 en Pinot noir barrique 2000.

Infomatie:

Ministry of Agriculture, Forestry and Food
Dunajska cesta 56-58
1000 Ljubljana
Slovenia

Aansluitende receptie van de ambassade.

Velen hadden gehoor gegeven aan de uitnodiging van de ambassadeur en zijn echtgenote Ms. Dr. Darja Frlec om behalve de Sloveense wijnen ook andere culinaire specialiteiten uit Slovenie te leren kennen. In een ontspannen en informele bijeenkomst was er volop de gelegenheid de speciaal uit Slovenie ingevoerde producten te proeven. Mojca Polak-Zupan van de "Visja strokovna sola za gostinstvo" uit Maribor en kok "Emiel Sušnik" uit Kobarid waren aanwezig om aan allen uit te leggen hoe al dat lekkers heette en hoe het gemaakt werd. Vele hapjes waren ook met Nederlandse ingredienten gemaakt, een hele uitdaging voor de Sloveense kok om het toch de typische Sloveense smaak mee te geven. De "Kraski Prsut" was in combinatie met de rode "Teran" wijn de topper van het buffet. Uiteraard was er ook volop tijd om contacten te leggen en te onderhouden. Al met al een zeer geslaagd afsluiting van deze kennismakingsdag met Sloveense wijnen en andere culinaire zaken.

Het zou goed zijn hier een jaarlijks terugkomende bijeenkomst van te maken.

Freddie Wolsink

Wandeling naar Sveti Peter

Moe maar tevreden kwamen wij aan in het weekendhuis in Dvor welke wij van een vriend mochten gebruiken gedurende de twee weken dat wij in Slovenie zouden verblijven. Op de helling van de rivier de KRKA hadden we een fantastisch uitzicht over het dal.

Bij het uitpakken van de auto viel het onze Sloveens vriend op dat er een paar goede bergschoenen in de auto lagen en hij vroeg aan mij of ik zo'n wandelaar ben. Toen ik hem vertelde dat het tot een van mijn grootste hobby's behoorde was de afspraak snel gemaakt om twee dagen laten met hem en twee van zijn vrienden de berg Sveti Peter te beklimmen. Deze berg bevindt zich in het natuurgebied Kočevski Rog en de wandeling zou bij elkaar 6 uur duren.

Op de bewuste dag werd ik opgehaald en tot mijn grote verbazing nog op de afgesproken tijd ook. We zouden met de auto een stuk het bos inrijden en vandaar uit de wandeling starten.

Het viel mij op dat mijn Sloveense wandelpartners een zeer doordringende snaps-lucht bij zich droegen en gelet op mijn ruime ervaring met deze drank wist ik zeker dat het geen goedkope after-shave kon zijn.

Na ongeveer een uur wandelen door een adembenemende natuur werd er een pauze ingelast om de inwendige mens te versterken, Versterken? dat dacht ik.

Het bleek al snel dat de meegebracht veldflessen niet gevuld waren met water maar dat er een stuk huisvlijt was meegenomen in de vorm van domači snaps. Met verbazing zag ik hoe er een aantal ferme teugen werden genomen en hoe er werd nagespoeld met de bekende Union pivo.

Op het aanbod om toch maar flink mee te drinken ben ik gedeeltelijk ingegaan en heb mij beperkt tot het bier.

Het tempo was er na deze stop al uit, dat kun je je wel voorstellen. Tijdens de verdere tocht erg genoten van alles om mij heen, alleen maar natuur zoals onze lieve heer bedoeld heeft, ruig en ongerept. Na nog verschillende stops en steeds vrolijker gezelschap kwamen we na 3 uur wandelen op de top aan en al snel bleek dat we nog lang niet de terugtocht zouden hervatten.

Er staat op Sveti Peter een uitkijktoren waarvan je een geweldig uitzicht hebt over het dal van de KRKA. Helaas hadden ze deze net in de carboleum gezet en door mijn verminderde bevattingvermogen en het ontbreken van een waarschuwing kwam ik net iets te laat tot de conclusie dat carboleum zich slecht uit kleding laat verwijderen.

Op een bepaald moment vroeg mijn Sloveense kameraad of ik zin had om mee te gaan naar Rosenstein, een vervallen dorp in Kočevski Rog. Het blijkt dat dit dorp in de tweede wereldoorlog is geëvacueerd en dat er na die tijd geen mensen meer in dit gebied mochten komen.

Dus snel over het hek en na een half uur door het bos gelopen te hebben kwamen we op het voormalige dorpsplein.

Kerk, school en huizen, alles stond er nog, welliswaar vervallen maar je kon duidelijk zien hoe het dorp met de verlaten wijn- en boomgaarden vroeger moet zijn geweest.

Indrukwekkend hoe snel de natuur weer iets weer in haar bezit kan nemen zodra de mens vertrokken is.

Na hier een uur te hebben rondgelopen hebben zijn we weer langzaam naar de auto gelopen.

Ik was een indruk en ervaring rijker. Bij mijn Sloveense vrienden bleek nog voldoende energie aanwezig om in mijn zomerhuis nog een krat bier weg te werken.

Kočevski Rog is een aanrader voor de geofende wandelaar, rondom dit gebied is er simpele maar goede accommodatie te vinden in de vorm van toeristen boerderijen. Voor degene die het nog niet weten. Ljubljana richting Zagreb, bij Ivancna Gorica richting Žužemberg door naar Dvor en dan de auto parkeren aan de overkant van de rivier. Als je daar vraagt naar wandelroute naar Sveti Peter wijzen ze je de weg.

(P.S. neem wat te drinken mee !!!)

Dirk Leentvaar

Ko evski Rog

Dirk Leentvaar beschreef in zijn artikel "Wandeling naar Sveti Peter" een vervallen dorp uit de 2e Wereldoorlog in Ko evski Rog. Uit de Dominicus reeks over Slovenie haalde ik de volgende informatie over deze bergketen en haar rol in de 2e Wereldoorlog.

Zuidelijk van Novo Mesto is de ruige bergrug Kočevski Rog domein van zwijnen, herten, vossen, lynxen, wolven, beren en ander wild. Dwars door de uitgestrekte bergbossen lopen trekkingsroutes die deel uitmaken van het Europese trekkingspadenstelsel. Aan de zuidoostkant van Kočevski Rog ligt het gewest Bela Krajina. De bergketen is zo'n 500 km² in omvang. De hellingen zijn begroeid met uitgestrekte, deels moeilijk doordringbare wouden, waar tussen witte kalksrotsen afsteken. De dichte bossen zijn het leefgebied van veel wild en is een paradijs voor wandelaars, die lange trektochten in de ongerepte natuur willen maken. Zes verschillende oerbossen in deze bergen zijn beschermd natuurgebied. Het berggebied is altijd schaars bewoond geweest. Pas in de 14de eeuw stichtten Duitse kolonisten er enkele nederzettingen. Aan het begin van de 2e Wereldoorlog, in 1941, bezetten de Italianen het gebied. In de winter van 1941-1942 verplaatsten ze alle etnische Duitsers –duizenden in totaal- naar de regio Posavje, die onder Duits bestuur was gekomen. Om plaats te maken, deporteerden de nazi's daar weer duizenden Slovenen naar de zuidelijke Balkan. De dichte bossen van Kočevski Rog waren inmiddels schuilplaats geworden voor partizaneneenheden van de Nationale Bevrijdingsbeweging. Een van de belangrijkste overblijfselen van het verzet in Slovenie is nu nog in deze bossen te vinden: Baza 20 (Basis 20). Als je het gebied verde gaat exploreren, kun je ook op massagraven van net na de 2e Wereldoorlog stuiten. Vanwege deze nog niet zo lang geleden geopende graven zijn delen van Kočevski Rog onder de communisten altijd verboden gebied geweest. Na de geallieerde overwinning hebben Tito's partizanen hier tienduizenden collaborateurs, niet-communistische verzetstrijders en wat onschuldige pechvogels omgebracht. Ze waren door de de Engelsen bij de Oostenrijkse grens teruggestuurd, toen ze naar dat land wilden vluchten. Pas sinds een aantal jaren is er een voorzichtig nationaal debat in Slovenie op gang gekomen over dit onverwerkte verleden.

Baza 20

Baza 20 kun je bereiken door langs de provinciale weg naar Čmornelj op zoek te gaan naar Podtum. Het dorp ligt op ca. 3 km. ten westen van Dolenske Toplice. Hier neem je de zijweg de berg op richting Rog. Na zo'n 7 km bereik je een grote parkeerplaats met een grote uitspanning. Je ziet hier ook een gedenksteen staan, in 1995 door Sloveense oorlogsveteranen opgericht ter ere van hun gevallen kamaraden. Tussen de regels van de tekst op het gedenksteen door bespeur je de gemengde Sloveense gevoelens ten opzichte van de

gecombineerde Joegoslavische strijdkrachten in de 2e Wereldoorlog. Aan het einde van de parkeerplaats rechts is een goed aangegeven bospad naar het verzetskamp, zo'n 10 tot 15 km. lopen verderop. De basis werd op 17 april 1943 ingericht als een van de belangrijkste hoofdkwartieren van het verzet in dit deel van voormalig Joegoslavië. De eerste verzetseenheden hadden in augustus 1941 uitvalbases in Kočevski Rog ingericht. In mei 1942 hadden ze een groot deel van Dolensjka, Nortranjska en Bela Krajina bevrijd, waarbij het Rog-gebied het verzetscentrum was. Een groot Italiaans offensief dwong het bevrijdingsleger echter het hoofdkwartier te verplaatsen. De wouden werden daarna bestemd als locatie voor kleine partizanenziekenhuizen, scholen, illegale werkplaatsen en drukkerijen. Zo werden er in het hele berggebied in totaal 24 hospitaaltjes gebouwd, doorgaans in diepe, kokervormige verzakkingen in het kalkstenen karstlandschap (zogenaamde dolines). Op 17 april 1943 kwam ook het oppercommando naar Kočevski Rog terug en werd Baza 20 gebouwd als woon- en werkplaats voor verschillende verzetsorganisaties en Overzetsonderdelen. De basis bestond uit 26 houten barakken. Daarin waren wapen-, kleding- en schoenfabriekjes, slaapvertrekken, een radio- en telegrafiecantoon, een klein hospitaal, een drukkerij en meer illegaals ondergebracht. Het andere Baza 21, dicht bij de top van de Kragulji Vrh (de Kragulberg), was het belangrijkste andere commandocentrum. Vanuit deze bases werden eerst de Italianen en later de Duitsers bevochten. In december 1944 waren de kansen zo ten goede gekeerd dat de laatste bewoners van de verzetskampen naar Čmornelj konden verhuizen. Baza 20 is een van de weinige verzetsbases die heden ten dage nog te bezoeken zijn. De andere zijn in de oorlog verwoest of later gewoon vervallen of afgebroken. Vanwege het belang is Baza 20 echter een nationaal cultureel monument geworden, ook in het onafhankelijke Slovenie. Het valt administratief onder het regionale Dolensjka-museum in Novo Mesto. Bij de beheerders van Baza 20 kun je rondleidingen met een gids aanvragen (0609-633154). Zo'n rondleiding is aan te bevelen, omdat de plek daarmee tot leven komt. Zonder gids zie je alleen de donkerbruine houten barakken met grotendeels origineel interieur. Barak 22 is de interessantste, want hier staan informatieborden in het Engels bij een kleine tentoonstelling over partizanenactiviteiten in de regio. Wat je tegenwoordig zult afvragen, is hoe het komt dat de barakken in het open bos niet ontdekt zijn door de vijand. De verklaring is simpel. Destijds waren de bossen veel en veel dichter, en kwam er door lage takken, dicht opeenstaande bomen, veel kreupelhout en bosschages van alle kanten een groene wand op je af. Daarbij bewogen de verzetstrijders zich in de winter via ladders en provisorische hangbruggen in de bomen voort, om geen voetsporen in de sneeuw achter te laten. Na de oorlog is echter veel hout gekapt, waardoor een open bos is ontstaan.

Grad Socerb

Mnogim se zdi Slovenija lepa in zanimiva dežela, saj je zelo razgibana. Sever je gorat, severovzhod in vzhod sta ravninska na jugozahodu pa imamo morje. Če si želite bolje spoznati in ogledati slednji del Slovenije, torej Primorski del, se za začetek odpravite na grad Socerb.

Na grad nas opozorijo table ob glavni cesti Kozina-Čmi kal. Kmalu po izvozu iz glavne ceste se skozi borov gozdiček pripeljemo do vrha planote. Od tam že vidimo ostanke nekoč mogočne utrdbe, ki je bila sezidana na robu navpične skale.

Najveličastnejši pogled se nam odpre iz grajskega dvorišča.

Vidimo lahko celotno slovensko Primorje in tudi del sosednje Italije, predvsem lep je pogled na Tržaški zaliv.

Ponoči je možno videti celo osvetljene Benetke.

Ta mogočna utrdba nas popelje daleč v zgodovino. Ker je imel grad pomembno strateško lego, je večkrat zamenjal lastnike. Ugotovili so, da je na tem mestu stala utrdba že v času Ilirov. Kasneje so v gradu prebivali oglejski patriarhi. Njegovi lastniki pa so bili tudi številni fevdalni gospodje.

Socerbski grad je stoletja predstavljal naravni obrambni zid pred napadi z morja in kopnega. Tukaj mimo so vodile tudi pomembne trgovske poti v notranjost na Kras.

Z gradu so nadzorovali tudi pomorsko plovnbo, saj je bil od tu razgled na morje največji.

Danes je na gradu urejena restavracija, ki je vedno polna domačih in tujih gostov. V njej večkrat prirejajo različna slavlja, tudi poroke, v srednjeveškem stilu. Restavracija je namreč urejena v srednjeveškem stilu, osebje pa si posebej za takšne priložnosti nadene oblačila kakršna so takrat nosili.

V bližini gradu pa je še ena zanimivost – Sveta jama. V njej najdemo edino slovensko cerkev, urejeno v jami. V jami naj bi po pripovedovanju prebival svetil Socerb po katerem je grad dobil ime. Katoliška vera Socerba slavi kot mučenika, saj naj bi ga tržaški guverner potem, ko so odkrili njegovo prebivališče dal obglaviti, leta 283. Druga pripoved pa pravi, da so ga živega vrgli v vodnjak in zasuli. Zato je vsako leto 24. maja maša v podzemni cerkvi, kjer se vemiki spomnijo mučenika.

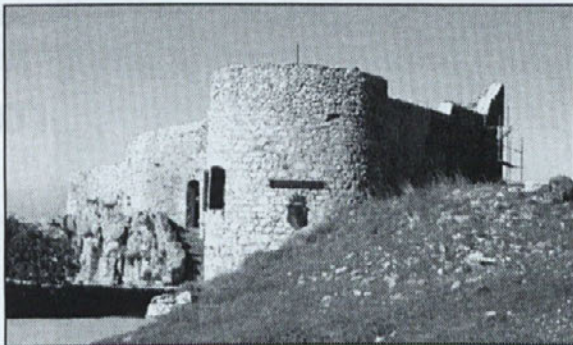
I.G.

Waar vinden we "Grad Socerb", waar Irena Gabrovcek in haar bijdrage over schreef ???

We gaan naar de Sloveense kust in de buurt van het Italiaanse Triest. Hoewel de Sloveense kustlijn nog geen 50 km. lang is en het achterland maar een handvol kilometers breed is, valt er behoorlijk wat te beleven. Deze Sloveense riviera wijkt sterk af van de rest van Slovenie. Het klimaat is er uitgesproken mediterraan, in de vegetatie vallen opeens cipressen, zoutminnende naaldbomen, palmen en olijfbomen op, de kerktorens zijn Italiaans/Venetiaans van uiterlijk en er is natuurlijk sprake van weidse uitzichten over zee en watersportvertier.

Als je de doorgaande en meest voor de hand liggende route vanaf Ljubljana en Postojna naar de kust neemt (en je dus niet via Triest gaat) kun je grotendeels autoweg rijden. In de zomer kunnen op de laatste 20 km. naar Koper nog wel eens files ontstaan. Op 8 tot 9 km. na Kozina wipt de weg over de rand van het Sloveens kalksteenplateau en ontvouwt zich een prachtig panorama. Het beeld wordt gevuld met een groot deel van het

laaggelegen kustgebied en de zee erachter. Vanaf hier kronkelt de weg omlaag naar de vallei van Rizana, de rivier die net boven Koper in zee uitkomt. Boven aan de kalkplateaurand is rechts een zijweg naar het dorp Kastelec. Even verder heeft vlak bij de Italiaanse grens het kasteel Socerb een magnifieke locatie, boven op een kliftop die uitzicht biedt over Triest, Koper en grote delen van de kust. Het kasteel zelf is niet geweldig groot en bezit een goed restaurant.

Interessante onderwerpen

Van Frans Markon uit Heerlen kreeg ik een aantal zeer interessante onderwerpen voor de LIPA. Alles hebben we helaas nog niet kunnen uitwerken, maar misschien met uw hulp kunnen we hier een volgende keer een volwaardig artikel over schrijven, dus reageer en geef meer informatie.

De Sloveense Limburgers spelen.

Het is bekend, dat er veel Slovenen in Limburg wonen. Zij zijn destijds naar Nederland gekomen om in de mijnen te werken. Zij hebben echter toen ook een stuk Sloveense cultuur en muziek meegenomen naar ons land en hebben deze ook uitgedragen. Zo was er na de 2e wereldoorlog in Limburg een Sloveens dansorkest met de naam: "Bele Svedsde" (White Stars) of ook wel de "Sloveense Limburgers". Dit orkest onder leiding van Frans Markon heeft tussen 1955 en 1963 een aantal vinyl platen uitgebracht onder de labels Telefunken en Decca. Het orkest was zeer succesvol en heeft aan diverse radio- en TV meegewerkt. Groepsleden waren o.a. Hans Bernardi, Piet de Munter, Edy en Frans Markon, Fons Ruwette (May Tiranje) en Slavko Stmman. Deze laatste maakte sedert 1945 deel uit van dit orkest. Frans Markon heeft met zijn broer Edy in die tijd ook Sloveense "Wiener" muziek op het label Telstar uitgebracht onder de naam "Duo Markon". Zij speelden traditionele Sloveense Volksmuziek in de jaren 50 en 60 voor radio en TV en in vele vooral Limburgse danszaken. Slavko Stmman heeft na het overlijden van de gebroeders Markon een nieuw orkest opgericht onder de naam "Die Lustigen Dorfsmusikanten" die uiteraard weer muziek gebaseerd op de Sloveense Volksmuziek speelden.

De TRIGLAV bezongen.

Een ander lid van de familie Markon heeft tijdens een misuitvoering de TRIGLAV op tekst en muziek van Miroslav Vilhar en Franc Sefarin Vilhar bezongen. Ellie Markon vertolkte "Na Jezeru".

Tone Demsar

Beeldend kunstenaar Tone Demsar is de maker van de door de Paus in 1992 ingezegende kerkdeuren van de kathedraal in Ljubljana. Verder is de maker van de "Julia", de vrouw die Prešeren nooit kon bereiken en die hij nu vanaf zijn sokkel bij de drie bruggen in Ljubljana nog steeds onbereikbaar kan aanschouwen. Hij ontving in 1972 de Prešerenprijs en is helaas door een ongeval te veel te vroeg overleden.

Aanvullingen graag aan: f.wolsink@wxs.nl

Reisburo SLOVENIË

Leden van de Vereniging Vrienden van Slovenie kunnen retour
Amsterdam / Ljubljana met het vliegtuig voor:

285,00 euro

Tarief inclusief:

- Ticket • Luchthaven belasting • Beveiligings toeslag • Boekings kosten

Prijswijzigingen voorbehouden

De Sloveense presidents kandidaten.

Door: Alexander Vink (trafo@vink.zzn.com)

Op donderdag 17 oktober werden de namen van de officiële Presidents kandidaten bekend gemaakt.

1. France Arhar

geboren: 24-4-1948
opl. dokter wetenschappen,
huidige werk: Voorzitter Raad van Bestuur van
Ziektekosten verzekeraar Vzajemna.

2. Anton Bebler

geboren: 10-3-1937
opl. Dokter Politieke Wetenschappen
huidige werk: Proffesor aan de Faculteit voor
Volkskunde in Ljubljana

3. Barbara Brezigar

geboren: 1-12-1953
opl. advocate
huidige werk: Hoofd aanklaagster bij Lands
advocaten van de Republiek Slovenie

4. France Bucar

geboren: 2-2-1923
opl. Dokter in de Wetenschappen
huidige werk: Gepensioneerd en voorzitter
Sloveense Pan-Europese Beweging

5. Jure Cekuta

geboren: 6-6-1952
opl. Hoge Technische opleiding, richting
Bouwkunde
huidige werk: Zelfstandig cultureel werker /
kunstenaar

6. Gorazd Drevensek

geboren: 26-10-1962
opl. Bioloog, dokter Medische Wetenschappen
huidige werk: Onderzoeker bij Instituut voor
Farmacie en experimentele Toxilogie

7. Janez Drnovsek

geboren: 17-5-1950
opl: Dokter economische wetenschappen
huidige werk: Minister President/Premier

8. Zmago Jelincic

geboren: 7-1-1948
opl: farmaceut
huidige werk: Parlements lid SNS
(Slovenska Nacionalne Stranka) in de
Landskamer(Parlement)

9. Lev Kreft

geb: 15-9-1951
opl: Dokter filosofische wetenschappen
Huidige werk: Proffesor aan de Universiteit
van Ljubljana

**Meer en actuele informatie over de kandidaten,
kunt u vinden op Internet:**

<http://www.24ur.com>

<http://www.24ur.com/naslovnica/volitve>

<http://www.rtvsllo.si>

**In de laatste opinie peilingen in Slovenie zijn de
resultaten als volgt:**

1. Drnovsek

2. Brezigar

3. Arhar

4. Bucar

5. Jelincic

Nederlands Kampioenschap Tarok

*Zondag 22 september 2002 werd te
Delft het Nederlands Kampioenschap
Tarok gehouden.*

Tarok is een typisch Sloveens
kaartspel.

Margreet Iskra werd voor de 3e keer
Kampioene en door dit resultaat mocht
ze definitief de wisselbeker behouden.

Gefeliciteerd!!

Balkanrestaurant in Zutphen met Sloveens echtpaar aan het roer.

Is het u ook opgevallen, dat er in Nederland steeds minder Balkanrestaurants zijn ? In het Oosten van het land is er natuurlijk het restaurant van Viktor Šolar in Deventer, maar wat meer richting Arnhem en Apeldoorn is er nog maar 1 bij mij bekend en wel een heel goede in Zutphen met merkbaar aanwezige Sloveense invloeden. Dit restaurant voert de laatste jaren de naam "TRIGLAV" en het echtpaar Brodej geeft er sinds 1984 op enthousiaste wijze leiding.

Het is een fraai ingericht restaurant met aparte nisjes, die de zaak een intieme sfeer bezorgen, de gelaagde plafonds en warme kleuren van de inrichting geven een gevoel van gezelligheid. Ook de kaart is interessant.

Het Balkanrestaurant is in principe Joegoslavisch, maar het serveert naast Sloveense en Servische gerechten Balkanspecialiteiten uit verschillende streken. Hierdoor levert de kaart een bonte mengeling op aan stoofpotten, van vlees en visgerechten. Silvo Brodej, die zelf afkomstig is uit Celje, zou het liefst volledig authentiek Sloveense gerechten serveren, maar daar zijn de meeste Nederlanders (nog) niet aan toe. De Balkankeuken kent bijvoorbeeld veel specialiteiten op basis van orgaanvlees, maar waar lever en nertjes nogwel gegeten worden, gaat het eten van hersenen de meeste bezoekers echt te ver. Het restaurant past zich aan. Ook op het gebied van de bijgerechten staan Nederlandse voorkeuren voorop. Oorspronkelijk wordt bij vlees- en visgerechten veel brood en speciale rijst geserveerd. Maar ook dat vinden de meeste Nederlanders vreemd. Zij eten liever friet in plaats van brood. En ook dat kan. De keuken is flexibel.

Proefeters

Het klantenbestand van het restaurant is zeer gevarieerd. Gelegen in een winkelstraat, dicht bij zowel het bus- als het treinstation van Zutphen, is het Balkanrestaurant een geliefde eetgelegenheid voor "dagjesmensen", die een maaltijd buiten de deur vastkoppelen aan een dagje winkelen. Naast de "gelegenheidseters" en het grote aantal vaste gasten, wordt het restaurant ook regelmatig bezocht, door wat Magda Brodej "proefeters" noemt. "Dat zijn mensen die van plan zijn om met vakantie te gaan naar een van de Balkanlanden en die vast willen kennismaken met de keuken van dat gebied", vertelt ze. Maar ook mensen die net terugkomen uit de Balkan en nog even willen nagenieten, eten graag bij het echtpaar Brodej. Met de interesse voor het eten uit een bepaald land, wordt ook de interesse voor dat land zelf aangewakkerd. De Brodej's hebben daar op een wel heel bijzondere wijze op ingespeeld. Toen ze hun eerste lustrum in het restaurant vierden, heeft het echtpaar de zaak voor een volle week gesloten. Voor de vaste gasten was een culinaire busreis naar Slovenie georganiseerd onder de bezielende leiding van Silvo en Magda. "Drie bussen hadden we ook wel vol kunnen krijgen, maar het moest leuk blijven. En dat is goed gelukt. Een grote foto van deze reis hangt in de zaak en de hier en daar liggende folders met Sloveens toeristische informatie verwoorden deze dubbele boodschap. De deelnemers aan de reis praten er nog over.

Balkanrestaurant "TRIGLAV"
Nieuwstad 54
7201 NS Zutphen
Tel. 0575-513896

F.J.W.

Aantal personeelsleden:
Full-time 3
Part-time 8
Aantal tafels: 20
Tafels en bankjes
voor ± 80 personen
Oppervlakte: 100 m²
100% maaltijden
à la carte.

Nieuw adres en naam

De gegevens van: Reisburo Slovenie
(H&T Holiday Trading BV) te Zoetermeer
zijn per 1-11-2002 veranderd in:

SLOVENIE TOURS
Reisburo Slovenie
IJsselijk Noord 379
2935 CS Ouderkerk ad IJssel
Tel: 0180-684.684
Fax: 0180-684.031
Email: info@slovenie.nu
WEB: www.slovenie.nu

Vakantiebeurs 2003 wordt groter dan ooit

De Vakantiebeurs 2003 die van 8 tot en met 12 januari in de Jaarbeurs te Utrecht wordt gehouden, wordt groter dan ooit te voren. De 33e editie van 's werelds grootste consumentenreisbeurs loopt volgens de organisatie qua inschrijvingen ver vooruit op vorig jaar. De verwachting is dat meer dan 1600 exposanten hun waren komen tonen. Ook Slovenie is van de partij.
Voor meer informatie zie: www.vakantiebeurs.nl

Nieuws van de Original Oberkrainer Avsenik Club Nederland

Op 19 oktober jl. waren Die Junge Original Oberkrainer (Gasperi) in Nederland voor een avondvullend optreden. In zaal "De Harmonie" te Winterswijk werd voor ongeveer 600 mensen een zeer succesvol concert gegeven, dat ook veel Duitse bezoekers trok. Deze avond was al maanden van te voren uitverkocht en derhalve een groot succes voor de organiserende Lokale Omroep Slingeland FM.

Voor wie "Gasperi" die avond gemist heeft, is er nog een herkansing en wel via de Duitse TV zender ZDF. In december staan er 2 TV optredens gepland. Zondag 1-12-2002. ZDF "Superhitparade der Volksmusik" 20.15 uur, presentatie: Carolien Reiber
Maandag 25-12-2002, 1e Kerstdag. ZDF "Weihnachten in den Bergen" aanvangstijd (nog) niet bekend.

De Clubpost bevat een zeer uitgebreid toumreeplan met een overzicht van alle optredens. Verder kan men actuele informatie over "Gasperi" altijd vinden op internet: www.junge-oberkrainer.com

Bij het secretariaat van de Original Oberkrainer Avsenik Club Nederland is ook nog het in 1999 uitgegeven jublieumboek met de titel "Es ist so schon ein Musikant zu sein" over Slavko Avsenik und seine Original Oberkrainer te bestellen.

Meer informatie bij:
Annie Slotboom-Woestenesch.
Telefoon: 0543-518526.
E-mail: j.g.ten.hagen@freeler.nl

**DIE JUNGEN ORIGINAL
OBERKRAINER**

"Bloke" het Sloveense Tibet ten Noord-Westen van Nova Vas.

In Notranjska zo'n 20 km. ten Oosten van Cerknica in de buurt van Nova Vas ligt een bergplateau dat de inheemse Slovenen "Tibet" noemen.

Het is ongeveer 10 km. lang en 5 km. breed en bevindt zich tussen de 700-800 meter boven de zeespiegel. Het is bekend voor z'n strenge winters en veel oudere plaatselijke bewoners zeggen, dat de winter in Bloke meer dan 9 maanden duurt en dat de rest van het jaar het er wel heeeel erg koud is.

Al in 1549 werd in de kronieken verslag gedaan, dat men zich hier al op skien voortbewoog. De edelman Ziga Herberstein uit Vipava beschreef en tekende toen al skiers in z'n boek "Moskovski zapisi".

Meer hierover hiema in de Sloveense taal en aanvullende informatie is te verkrijgen bij:

Dom Pod Liscem

Velike Bloke 1a

1385 Nova Vas

E-mail: lesnika@lesnika.si

en/of:

TD Notranske Cerknica

Cesta 4.maja 51

1380 Cerknica

E-mail: notranj.ekol-c@guest.ames.si

In de maanden januari en februari worden hier de "Bloski teki" / "Bloke Skiing Runs" / "Skiewedstrijden van Bloke" gehouden.

Ne jajce in ne kokoš....., ampak smu i !!!

Bloke ali pa kar slovenski Tibet, kot jih poime njuje ljudski rek, so približno 10 km dolga in 5 km široka pretežno dolomitna in zakrasela planota, ki se dviga med 700 in 800 metri nadmorske višine. V takih višinah je v Sloveniji malo tako obsežnega razmeroma ravnega in poseljenega sveta.

Bloke so posebej razpoznavne po svojem ostrem podnebju, z dolgimi, snežnimi in mrlzimi zimami. Marsikateri starejši Bločan pa trdi, da je na Blokah 9 mesecev zima in 3 mesece mraz. Kljub temu pa so ugodna prometna prehodnost in večje površine ravnega sveta vplivale na zgodnjo poselitev. V širokih dolinah so nastala večja gručasta naselja, kot na primer Velike Bloke in Nova vas, sedanje upravno in gospodarsko središče občine Bloke, le na severnem robu prevladujejo manjši zaselki in gručaste vasice, ki so nastale iz samotnih kmetij.

Ker so v dolinah zaradi temperature inverzije nizke zimske najnižje temperature, je snežna odeja dolgotrajna, kar je privedlo do razvoja bloških smučič. Prva omemba smučanja v literaturi je bila že leta 1549, ko je vipavski plemič Žiga Herberstein v svoji knjigi "Moskovski zapisi" opisal in upodobil smučanje in sankanje.

Janez Vajkard Valvasor je v svojem imenitem delu Slava Vojvodine Kranjske (1689) prvi bolj podrobno opisal bloško smučanje in smučič z besedami:

"Poleg tega poznajo kmetje ponekod na Kranjskem, zlasti pri Turjaku in tam okoli, neki redki izum, kakršnega nisem videl še nikoli v nobeni deželi, namreč, da se spuščajo pozimi, ko leži sneg, po visokem hribovju z neverjetno naglico v dolino. V ta namen vzamejo po dve leseni deščici, četrt palca debeli, pol čevlja široki in približno pet čevljev dolgi.

Spređaj sta deščici ukrivljeni in navzgor zavihnjeni. Na sredi je usnjat jermen, da se vtikajo noge vanj; na vsako nogo se pritrjuje po ena taka deščica. K temu ima kmet še čvrsto gorčajo v rokah; to nastavi pod pazduho pa se drži ob nji močno nazaj, da mu je za oporo in kmilo, in tako se driča, lahko bi zapisal tudi smuka ali leti po najbolj stmem pobočju..." Medtem ko je bilo to poročilo po Valvasorju napisano v nemščini, je prvi slovenski zapis dobrih 150 let mlajši. V Kmetijskih in rokodelskih novicah iz leta 1845 je v članku "Huda zima na Blokah in raba smečev" Jožef Bevk - Podgrivarski opisal bloške smučič, hojo na njih in način vožnje navzdol. V sklepnem od stavku svojega članka je zapisal: "Prav srce se človeku veseli, kadar se po debelem snegu in čez visoke zimate, posebej po ravnem (če se sneg preveč ne prijemlje), z umim potiskanjem smučič, skoraj, kar lahko povem iz izkušnje, hodi tako hitro kakor po kopnem."

Smu i so Blo ane spemljale vse življenje. Stara bloška modrost pravi: "Bločan po smučeh na svet pride in po smučeh tudi na drugi svet odide." Smučič so uporabljali tako rekoč pri vseh opravilih, ne samo za najbolj nujno hojo. Tako Bločane srečamo z vsemi mogočimi bremenami na hrbtu, ženske celo z jerbasi na glavi. V spretnosti na smučeh so bili nepreokljivi in vredni vsega občudovanja. Starejši vedo povedati o lovcu, ki je v smuku ustrelil smo, tako je bil spreten. Fantje so hodili v vas k dekletom s smučmi in celo na poroko so šli na smučeh, pa novorojenca sta nesla boter in botra h krstu.

Najprimemnejši čas za zabavo in veselje je bil v nedeljo po maši ali popoldne. Bregovi so takrat oživali, smučalo pa je staro in mlado, pa tudi dekleta do štiridesetega, vsaj tako pravijo ustna izročila. Za zabavo so smučiči posamezno ali pa v skupinah.

Drsali so sede, leže, na trebuhu ali na hrbtu, čepe in kleče ali pa samo na eni smučki. Za sramoto je veljalo, če je smučar padel. Prav gotovo je bil vrhunec vseh zabav pustni dan. Spremenili so ga v pravi praznik vseh drsalcev. K temu pustnemu drsanju jih je privedlo staro verovanje, da bo ajda toliko bolj obrodila, kolikor bolj bodo otroci drsali.

Starši so jih k temu spodbujali z besedami: "Otroci, le drsajte in skakajte danes, de buo pouna ajda!" Tako se nam smučanje odkriva tudi kot star ljudski običaj z neko magično močjo, ki učinkuje na boljši pridelek ajde in lanu na pragu pomladi.

Blo ani so si smu i izdelovali samj naj večkrat iz bukovega lesa, vendar so jih delali tudi iz breze, jesena, javora in bresta. Hrast je bil pretežak. Najboljši les je bil tisti, ki so ga posekali "med mašami" (od 15. avgusta do 8. septembra). Končno obliko je smučič dobila najprej s tesanjem, natančneje pa s skobljanjem, ki je bilo bolj skrbno na drsni ploskvi. Del za krivino so morali zmečhati, to so storili s parjenjem v hlevskem gnoju, kuhanjem v svinjskem kotlu ali pa s segrevanjem ob ognju. Nato pa še manjša dela in lepotni poprav ki in le še: "Smuk."

Kasneje so Bloško smučanje raziskovali šenekateri, poseben pečat pa so mu dali še Rudolf Badjura, ki je leta 1956 izdal drobno, a dragoceno knjižico "Bloško starosvetno smučanje in besedje" in z njo rešil pozabo in osnovno znanje o bloški smučarji. Obsežno in izčrpno študijo je leta 1958 za svojo doktorsko nalogo opravil tud Boris Orel, ter pridobil naziv doktorja znanosti. Metod Badjura - pionir slovenskega kulturnega filma, pa je leta 1931 posnel tudi film o bloškem smučanju. Omeniti pa moramo tudi Svetozar ja Gučka, ki je pod neb je na Blokah imenoval kar "bloško podnebnje", in kot pravi, je zanj značilno poleg celinskih in gorskih elementov za nameček še močan veter. Ali pa kot pravi rek: "Če greš na Bloke, greš vragu v roke."

Pa tudi njegovega sina Aleša Gučka, ki je na nek način nadaljeval in celo razširil očetove raziskave. Seveda pa je tu še bloški literat Janez Praprotnik, ki je urejal biltene, ki so izhajali ob vsakoletnih Bloških tekah, kot spomin na bloške smučarje.

"Tebi, stari na pol pozabljeni bloški smučar, ki si nezavedno začel novo in svojevrstno poglavje človeškega udejstvovanja in omogočil pravo svetovno smučarsko gibanje, v spomin, v tvojo čast bomo prirejali vsa koletne smučarske teke na Blokah. Po sledovih tvojih smučl se bo ohranjala v bloški snežni belini skoraj izumrla slava bloškega smučarja."

To so bile besede, s katerimi so se začeli Bloški teki. Lep spomin, ki pa zaradi spreminjanja temperatur in posledično "zelenih" zim vse bolj blede. Organizatorji se sicer zelo trudijo, a človek boj z naravo, ki je na Blokah še vedno lepa in neokrnjena, še vedno izgublja."

Mo vina obmoja Bloške planote so največji kompleks nizkih barij na Slovenskem.

Trajno zamočvirjenost povzroča visoka talna voda, povirja potočkov in izviri, odkoder voda počasi mezi po podlagi in polni plitke kotanje, poraščene z značilnimi močvirskim rastjem.

Met toestlemming overgenomen uit: **I** (Petindvajset d.o.o.)

Ponikvarjeva doma ija v Fari ki ji pripisujejo več kot 600 let, je posebnost te vasi. Da bi družinske dragocenosti ohranili pred vpadi uskokov, so poseben, očem zakrit prostor zanje vzdali kar v steno kmečke izbe.

Na Zavru pri Sveti Trojci se je, tako pripoveduje še vedno živo ljudsko izročilo, rodil ljudski junak Martin Krpan, silak, ki naj bi na Dunaju premagal "ljutega Turčina" in mesto rešil pred turškim uničenjem.

Križna jama je z 22 podvodnimi jezerci, naravnim mostom in kapniki ena najlepših vodnih jam. Njena posebnost je medvedji rov z nekaj metrov visokim kupom kosti teh živali, ki so v davnini vanj hodile umirat, ter skala z odtisom medvedje šape pred njim.

V Novi vasi si v posebni sobi gostilne Slamar lahko ogledate prikaz bloškega smučarstva.

Za pohod po Krpanovi poti, ki od Doma pod Liscem v Velikih Blokah vodi proti Bloškemu hribu in mimo jezera proti Zavru, ob razvalinah gradu Nadlišek in Fajglovi domačiji, kjer naj bi se rodil Martin Krpan ter nazaj proti izhodišču, boste potrebovali približno 5 ur.

Wintersport en sneeuwplezier

Steeds vaker kom je Slovenie in reisgidsen tegen.

De grootste Duitse reisonderneming "TUI" geeft interessante informatie in de winterbrochure 2003.

Voor de verblijfsplaatsen "Kranjska Gora" en "Bohinjsko Jezero" worden tal van hotels, pensions en vakantiewoningen voorgesteld.

Aan algemene- en achtergrond informatie ontbreekt het ook niet. Alle prijzen zijn in Euro's opgenomen.

Op internet kunt u via: **"TUI.de"** dit allemaal bekijken.

Voor de mensen die (nog) geen gebruik maken van de digitale snelweg, hieronder een interessante lijst van bijkomende vakantiekosten in Euro's.

Ca.-prijzen in Euro's per juni 2002 .

(Koers is omgerekend

1 Euro = 219,33 Tolar,

100 Tolar = 0,45 Euro).

Wintersport:

Skipas per dag vanaf 21, —

Skicursus beginners 12 uur 135, —

Skicursus gevorderden 12 uur 75, —

Prive skiessen 1 uur vanaf 30, —

Bar/restaurant:

Mineraal water 0,5 l. 1, —

Bier 0,33 l. 1,90

Tafelwijn 0,70 vanaf 13, —

Cocktail vanaf 3, —

Soep vanaf 1,70

Mixed grillteller vanaf 9,50

Koffie per kopje vanaf 1,60

Pizza vanaf 6,00

Supermarkt:

Brood vanaf 0,80

Melk per liter vanaf 0,65

Eieren per stuk 0,18

Worst per ons vanaf 0,80

Kaas per ons vanaf 0,80

Fruit per kilo vanaf 1,80

Groente per kilo vanaf 1,10

Mineraal water 1 liter vanaf 0,65

Bier 0.5 l. 0,80

Sloveense ambassade kan ook voetballen.

Vrijdag 13 september jl. was er een voetbaltoemooi tussen EU kandidaat landen op het sportpark "Gravenzande". Spelers waren vertegenwoordigers van alle kandidaat landen.

Ook Slovenie deed mee.

Op de foto het Sloveense team met verzorger Frelec.

Van de familie Abraas kregen we onderstaand verslag van de plaatsing van Slovenie voor het Europees Kampioenschap Futsal (zaalvoetbal). De kwalificatie wedstrijden van groep 4 hiervoor werden te Sittard gehouden en de "Abraas'en" waren zelf een van de animatoren en gastfamilies van dit evenement. Geen moeite bleek te veel, hebben we begrepen. Een van de huzarenstukjes was het vinden van de Armeense lettertypes om te gebruiken in het programmaboekje enz. De Armeense schrifttekens zijn uiteraard in West Europa niet gangbaar en het heeft Wiel enorm veel energie gekost om deze via Internet te kunnen achterhalen. "Welkom in Nederland" in de Armeense taal heeft veel waardering gevonden bij de buitenlandse gasten.

EK-kwalificatie 2003 Groep 4 (Nederland, Slovenie, Griekenland en Armenie)

Slovenie heerst op het EK-kwalificatie toernooi te Sittard

Afgelopen maandagmorgen 4 november om 11:00 uur kwamen ze na een busreis van 13 uur aan, het Sloveense Futsal (zaalvoetbal) team onder de bezielende leiding van trainer Darko Krizman en de assistent coaches Franci Ravnikar & Milko Verboten.

Voor de lichamelijke en geestelijke verzorging wordt het team begeleid door fysiotherapeut Mihalic Branko, materiaal man Igor Benič zorgt voor de kleding, ballen en dat de spelers genoeg te drinken hebben tijdens de trainingen en wedstrijden want het vochtverlies is zeer groot getuige de enorme lichamelijke inspanningen die de spelers lieten zien tijdens de trainingsessies en wedstrijden.

Tevens aanwezig zijn de voorzitter van het Futsal commissie Dhr. Zdravko Golob en de secretaris Gorazd Jakopič.

Tijdens de eerste training op maandagavond staat er een zeer gemotiveerd en gedisciplineerd team op het veld, na 1 uur intensieve training keren we terug naar het hotel.

Op dinsdagmorgen de eerste trainings sessie in de Sittardse Stadssporthal na deze tweede training is duidelijk dat dit team een zeer serieuze kandidaat is voor het EK 2003 in Italië.

In de loop van de dag wordt de spanning steeds groter, om 19:00 uur is de wedstrijd tegen Griekenland, na de aftrap zien we een overtuigend team in de Stadssporthal die met grote inzet en technisch kunnen een staaltje voetbal laten zien wat zeer zeker de moeite waard is om naar te kijken.

Na 2 x 20 minuten blijkt dit ook uit de eindstand, 6-0 voor Slovenie, vreugde alom in de kleedkamer en in de bus terug naar het hotel.

Op woensdag wordt het zelfde programma als dinsdag afgewerkt alleen de tegenstander is nu Armenie en de eindstand 3-0 in het voordeel van Slovenie. Nederland wint zijn twee wedstrijden met respectievelijk 4-2 en 5-4 en staat door een lager

doelsaldo op de tweede plaats. Hierdoor heeft Slovenie genoeg aan een gelijkspel tegen Nederland tijdens de wedstrijd van vrijdag. Gezien de resultaten van de afgelopen wedstrijden mogen wij de Slovenen op de vrije donderdag 3 1/2 uur mee naar Maastricht nemen zodat ze wat inkopen kunnen doen, souvenirs, truien en speelgoed voor de kinderen wordt er ingekocht. Zittend op een terras aan het Maastrichtse Vrijthof wijst de voorzitter verbaasd naar boven, boven in de terrasoverkapping hangen verwarmings elementen dat hebben we in Slovenie niet ! Om 18:00 uur gaan we richting hotel om een hapje te eten en denk eraan jongens vandaag om 22:00 uur naar bed want morgen moet het gebeuren.

Vrijdagmorgen tijdens het ontbijt heerst er onspannen sfeer rond de tafel iedereen praat over het dagje uit van gisteren, na de laatste training waar de verdediging wordt voorbereid op de Nederlandse aanvalswijze volgt er een rustige en onspannende dag maar naarmate de avond nabij komt wordt de spanning steeds groter. De bus vertrekt begeleid door de Sloveense ambassadeur Dr. B. Frlc uit Den Haag om 19:30

uur van het hotel naar de Stadssporthal te Sittard, de wedstrijd Armenie- Griekenland wordt op dat moment nog gespeeld en eindigt met 3-6. De wedstrijd Nederland - Slovenie begint om 21:00 uur en Nederland scoort binnen 12 minuten 2 doelpunten en Oranje viert feest ze zijn erdoor. Maar onze Slovenaen dachten daar anders over en schakelden de versnelling een tandje hoger. In de 15e minuut verzilverd Milivoje Simeunovic een vrije trap vanaf 6 meter, 2-1 en Slovenie begint pressie voetbal te spelen steeds sneller volgen de aanvallen van het Sloveens team op het Nederlands doel hierdoor kan het Nederlands team contra voetbal gaan spelen maar de keeper Marjan Demastja heeft de sterren van de hemel en houdt zijn doel schoon. Na de start van de tweede helft bleek uit welk hout de Slovenaen gesneden zijn, in de 24e minuut maakt Senudin Džafic de verdiende gelijkmaker. Het leek wel of er olie op het (Sloveense) vuur werd gegoten in plaats van hun gelijkspel te verdedigen begon de aanvalsmachine pas goed op gang te komen, in de zelfde minuut

maakt Senudin Džafic de 2-3. Denis Ibricimović scoorde in de 31e de vierde goal voor Slovenie, Nederland blijft wel proberen om via counters langs zij te komen maar de Sloveense doelvrediger heeft besloten om hier niet aan mee te werken en stopt bal na bal. In de 33e minuut schiet Tomislav Horvat de Nederlandse droom aan diggelen 2-5 voor Slovenie. Hierop besluit Vic Hermans om de Nederlandse doelman te vervangen voor een veldspeler. Na een aanval van Nederlandse zijde heroverd Slovenie de bal en scoort Milivoje Simeunovic door een schot van afstand de 2-6 dit was tevens de einstand. Vervuld van vreugde nam de Sloveense ploeg verdient de Beker in ontvangst, het toegangs ticket voor de EK 2003 in Italie.

Marjan Demastja werd door de organisatie gehuldigd als beste keeper van het toernooi en Milivoje Simeunovic als beste speler.

11 november 2002 Wiel Abraas

Holland-Slovenija Artbridge Foundation

Robert Cohrs (1949), initiatiefnemer en projectleider van de Holland-Slovenija Artbridge Foundation krijgt binnenkort de kans voor Professor Jozef Muhovic researchwerk te gaan verrichten voor zijn te schrijven boek over het Analyseren van KinderTekeningen vanuit zijn disciplines. Professor Muhovic doceert aan de Kunst Academie van Ljubljana en is tevens Beeldend Kunstenaar.

Tijdens deze werkzaamheden zal hij tevens het scenario schrijven voor een filmdocumentaire over dit unieke onderzoek.

Eventuele info over dit project bij:
Robert Cohrs
galerie.beddeweeg@hetnet.nl
CC-opy dverhulst@hetnet.nl
+31 (0)111 416 410 / 06 22 38 86 11
(0)111 64 11 37 s'avonds.

Memoriam

Theo Pagen

27 jaar lang een trouw lid van de Sloveense Zangvereniging Zvon uit Heerlen is op 21 november 2002 overleden.

Wij zijn een goede zangsvriend verloren.

"Theo is dood.

Hij, die geen enkele klus uit de weg ging, kon zijn laatste grote klus niet klaren: zijn eigen lichaam kreeg hij niet meer aan de praat. Van alle dingen die hij in zijn leven heeft aangepakt, was en niet een zo zwaar als dit: herstellen van een enorme operatie en

vervolgens van de complicaties die hier weer uit voortvloeiden. Begrijpelijk toch, want ziek zijn was niks voor hem. Zijn leven bestond uit een groot deel uit het helpen van anderen, zijn grootste hobby: klussen.

Zijn andere grootste liefhebberij was zingen. Koorzang trof hem van jongs af aan, aan. Uiteindelijk belandde hij bij het Sloveense koor Zvon, een zangersgemeenschap met een rijke liederencultuur waar hij zijn hart aan verpandde.

Meer dan 25 jaar van zijn leven gaf hij zijn beste tenorstem aan het Sloveense lied."

De fijne herinneringen zullen we koesteren.

Lenie Pagen-Godeč
Ton en Agnes
Thimo, Rajko

UIT ETEN IN SLOVENIE

Op onze reis van Maribor naar Dravograd stopten we onderweg om een glaasje te drinken. Het weer was prachtig en met het zonnetje op het gezicht besloten we op het terras plaats te nemen.

Na onze bestelling vroegen we om de kaart om eens te kijken wat men hier al zo kon eten.

Het zag er goed uit en we besloten om 's avonds op de terugreis hier de maaltijd te gaan gebruiken.

Om een uur of zes betraden we voor de tweede maal het etablissement, dat overigens gelegen was aan de rivier de Drava met een prachtig uitzicht op de met herfstkleuren getooiden bossen.

Nadat we plaats hadden genomen aan een tafel in een klein zaaltje met een Oostenrijkse uitstraling bestelden we eerst maar eens een fles wijn. De wijn kwam uit Koper en was goed van smaak.

We besloten te starten met een Aufschnitt. Deze bestond uit dunne plakken droge worst van nekvlees van het varken en verder uit hertenpate, zult, peperonies, salade en een vismix van wat mosseltjes, gamalen enz. dat alles overgoten met kalebasolie aangevuld met een mandje brood. Omdat we 's middags de kaart al hadden bestudeerd wisten we vrij vlot wat we wilden bestellen. We kozen voor Flossarska rajngla!!!

Het gerecht werd opgediend in een gietijzeren schaal op een houten plank met een varkenskotelet / kalfskotelet / kip en diverse paddestoelen en boekweit overgoten met kaas en dat licht gratineerd. Als groente werd broccoli met patat geserveerd.

Het was een stevige maaltijd welke voortkomt uit traditie. In het verleden werden in de bosrijke omgeving bomen gekapt. Met vloten voer men de rivier af en bij zo'n pleisterplaat werd de maaltijd genuttigd. Nog is het hier mogelijk om met een gezelschap dagelijks van 7.00 uur tot 21.00 uur in het seizoen de rivier af te varen. Men kan door het vastmaken van twee vloten groepen tot 120 personen vervoeren. Muziek aan boord en dan varen met 's avonds een stevige maaltijd in het vooruitzicht. Het Restaurant was duidelijk ingericht op grote groepen gasten. Er waren verschillende zalen waar ze de gasten kunnen ontvangen.

We besloten de maaltijd met een heerlijke cappuccino en keerden huiswaarts.

Gegevens:

Gostilna Sarman
Javnik 5 2361 Ozbalt
Tel: 028769800
Fax: 028769801
www.sgn.net/fsaman

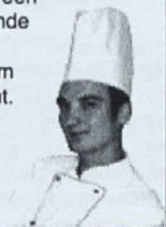
Groeten Bojan Gorički
Willem Rootlieb.

Ljubitelji kulinarike !

Wie af en toe de Internet Club van onze vereniging bezoekt, komt daar een LINK tegen naar een schitterende kooksite van Gregor Brodnjak. Ontdekt net als Bojan en Willem wat er in Slovenie op tafel komt.

www.kuki-grega.com
grega@kuki-grega.com

Een cultureel weekendje in Slovenie met nette heren uit Nederland, die interesse stellen in 's lands gebruiken en onderwijl een klein glaasje drinken...

Heddis nu ongefear al tien uu, denkkikh. Bennie lig net in bed. Hij zei daddie niezo lekkuh waz. "Kga na bed" zaidie. Bennie heef heel veel domaatsjie sijnops weggekets. Folges mij wel un fles, misskien wel meer. En dan nog pievoo. Gottugot. Aayaayaaya!! Asda ma goet gaat. Bennie is niet so feel gewent. Henk wel. Dies nou an de zoveelsse fles bgonne. Gofffudomme wakkan Henk da spul agte ove mikke, seg! Henk seg stees at Sloveenje mooi lant is. Stees.

En dan seg Henk daanaa: "Prooosz!" en dan drink Henk ud hele glas in ÈÈn keejr zonna pauze stomp leeg. Tjongejonge! Fammogge ware wij vroeg opgstaan, want wij wouww ga wan.. ehh.. wandeling make langsd Soozstja. Bennie waz toen heelmaal nog fris. Fan Joschka kreeg wij fles domaatsjie sijnops mee. Joschka isse baas fan onz pesjon. Laggu met Joschka, jongel Gofffudomme wakkan Joschka ouw... ehh ...ouwhoere. Gisseravont stees maar ouwhoere. Ma goet, wij kreeg fles domaatsjie sijnops mee, maar was zo op. Na tien minuutte! Op! Bennie vonnut lekke en Bennie ging toen voo ze beut stees slokke neme. Ha... ehh...

Harrie Jansse wou toen trug, noggun fles hale bij Joschka, maa Harrie Posdema vondat nie norig, maa Ha ... ehh.. Harrie Posdema, nee niet Harrie Posdema, maa Harrie Jansse, ja Harrie Jansse, wou tog terug en toe zei Bennie at hij wel eve meeliep voor noggun fles hale samen met Harrie Jansse. Wij hebbe toe gewag oppun brug bij de Sootsja. Feddinant, zei stees Sooka, maa dan zei ik dat de eee in Sloveenje alleen maa een eee is en nooit un kaa, en assu zo'n dakje opzstaad dannis eee tsj, dan moej zegge Sootsja. Maa da ge ... ehh ... loofde Feddinant innu begin nie zo, want hij zei toen da Joschka ook zei da je bijt onbijt kakauw kon krijge en nie tsjatsjauw, annes had Joschka da wel zo geseg, zei Feddinant. Toe zei Ha ... Harrie Jansse, nee nie Harrie Jansse, maa Harrie Poszema, ja Harrie Poszema, ehh Posdema, dat da wad andes isz. Maa Feddinant von faniet, wand Joschka zei tog zelf at ut kakau waz en Feddinant had trouws ook zelf vannu kakau gedronke, ennut was gewoon kakau zei die en nix annes. En toen zei Feddinant vlot ad de Sooka mooi water heef. Bennie en Harrie Posdema, nee niet Harrie Posdema, maa Harrie

Jansse, bleef verrekte lang weg en Feddinant kreeg dors. Toe zei Henk ad ie wel uit de Sootsja kon drinke, wand da wate waz hatstikke helder, maar Feddinant wou pievoo of domaatsjie schnops. Maa innu verte kwame Bennie en Ha... ehhh... die ene Harrie al aan glukk en da waz vet fees want Bennie had drie flesse bij zig en Harrie blijkjes pievoo. Omda ut zontje sgeen heb wij maa annu Sootsja allus opgdronek, Bennie folgs mij wel ut allemees en toe hat Feddinant hong. Toen zei Harrie Jansse, nee ... ehh ... Henk Jansse... of nee, "tomme, hoe heetie nou? ... ehh...Harrie Poszemus... ehh... Posdema, ja Posdema, at we miskien betu naar Joschka trug konnu gaan, want da was tog maa tien minute lope en da fon Bennie un goet plan, want de domaatsjie sijnops was op en toe begon Bennie te zinge fan: 'En bij Joschka in de kelde isz nog zat, van dat nat, en fan je hela hola, doe nog d'r een domaatsjie schnops erin, hahahaha.'

Wij gingh dus eve latuh bij Joschka ete, maa de trugweg was wellun stuk langu as d'heenweg, kweet ook nie hoe da kwam. Maa wij hadn wel skik, want Feddinant donerren zomaar in de Sootsja, hastikke nat wassie, laggu....

Maa Feddinant hadu wel kout, maar da skeelde niks aj maa veel skik hep. Bij Joschka wou Feddinant pievoo drinke en kevapkiki eten, maar Harrie Jansse, nee Pozdumus, nee Posdema, Harrie Posdema zei at da tjewapsjstiejte was, niet kevapkiki. Toen zei Feddinant at Harri maa tsjatsjauw moes drinken, da was wel laggu. Toen kwam Joschka de bij met een fles 'borovnicevec', maa Feddinant zei at dat borofnekevek was, maa Joschka skudde met de kop van nee en toen zei Harrie Jansse, nee Postma ... ehh.. hoeheetie nou wook alwee... ehh Posseman, nee Posdema, zie nou wel, Feddinant, maa Feddinant sag niks want hij zei tejen Joschka van dat die borofnekevek hastik lekke wasz en hij wou nog een, maar Bennie von ook lekku en heef same met Feddinant fles opgesope. "Kga na bed", zei Bennie neppresies en Feddinant moes eve lugje skeppe, maar konne deur nie finne. Henk is nou an weer un fles bgonne. Gofffudomme wakkan Henk da spul agte ove mikke, seg!

Henk seg stees at Sloveenje mooi lant is. Stees. En dan seg Henk daanaa: "Prooosz!" en dan drink Henk ud hele glas in een keejr zonna pauze stomp leeg.

Enna zegge we allmaal at Sloveenje ne pragtig lant is en nog een maal troelalala voor Joschka, en Feddinant die de deur nog stees nie ka finne seg nog een maal troelalala voor Jokka...

Rnee Freelh

Hein Tilger (Gejaagd door de wind)

Bij Metka Boon in Schaesberg komen eens per week kleine groepen liefhebbers bijeen om wat Sloveens te leren. Zes van die groepen heeft Metka, zij geeft dus zes keer per week les. Voor en na haar lessen worden daar heel wat verhalen verteld over de dingen, die onze ouders en grootouders van Sloveense afkomst overkwamen.

Er komen daar ook een Annie Rovers en een Maria Laumen, twee zussen. "Waarom doen jullie Sloveens?", zo begint dan zo'n gesprek.

"Ja, der pap en mam kaamen van Slovenie." Als mijn gesprekspartners dan merken, dat mijn Limburgs niet zo bijster is, gaan ze over in het Nederlands.

"Onze vader kwam dus van Slovenie naar Nederland, in 1957. Dat wil zeggen, hij was eerder, voor de Tweede Wereldoorlog, ook al eens hier geweest. Toen met zijn vader nog, zijn pleegvader eigenlijk, en zijn moeder en halfbroer. En toen zijn ze weer naar Slovenie terug gemoeten. Vanwege de crisis en na de oorlog is hij weer terug gekomen, gemogen, zo gezegd. Ja, toen hadden ze hem weer nodig."

Dit gesprek vond ruim twee jaar geleden plaats, mijn interesse was gewekt en ik nam me voor de heer Tilger, de vader van de beide dames, op te zoeken. En ik hoopte toen, dat er in 2001, bij gelegenheid van de Barbara-festiviteiten, een verhaal over hem in het LD zou verschijnen. Eerst ben ik zelf alleen tot bij de oude heer Tilger gegaan, daarna heb ik een journalist meegenomen. We hebben een mooi verhaal over de Barbara in de krant gehad: over Hein Tilger hebben we niets gelezen. Misschien had die journalist zijn aantekeningen verloren, maar de man kan ook vervolgd geweest zijn over het feit, dat de heer Tilger zijn verhaal in zijn eigen, rustige tempo deed. De krantenman zat op hete kolen, de heer Tilger had alle tijd van de wereld en zijn kinderen en ik, aten onze vlaai, dronken koffie en genoten van het verhaal! Ik wilde kort geleden nog eens contact zoeken met die journalist, op nieuw proberen een artikelje in de krant te krijgen, toen me het nieuws bereikte, dat vader Tilger gestorven was.

"Dat ging allemaal door elkaar", vertelt Hein. "Want het was een grensgebied tussen Slovenie en Hongarije en Duits werd er gesproken omdat het tot het Habsburgse Rijk hoorde." De Eerste Wereldoorlog was nog maar net begonnen, toen zijn jonge vader al sneuvelde aan dat verre, vreselijke modder-front in Galicie, waar het Habsburgse gebied en Rusland aan elkaar grensden. "Ja, mijn moeder moest natuurlijk zo snel mogelijk opnieuw trouwen. Wat kon een vrouw alleen in die tijd?" Als de oude Hein Tilger zijn verhaal vertelt, dan klinkt door zijn zakelijk relaas heen het leed, zoals ons mensen dat in deze wereld overkomt en waartegen we volkomen machteloos staan: Een onbekende soldaat sneuvelt op een onbekende plaats in het verre Galicie, en heeft er geen weet van, dat er een kind van hem geboren is.

Van Slovenie naar Servie

Hoe kan een eenvoudige mens zijn levensonderhoud verdienen na de eerste wereldoorlog? Slovenie hoort nu bij Joegoslavië en de pleegvader van Hein vindt uiteindelijk werk in Servie, in de mijn Kostolac vlak bij de mijn Kolubara. Twee jaar geleden, 05-11-2000 leed Milosevic precies hier zijn definitieve nederlaag. Er lagen daar drie mijnen op een rij. Hein noemt ze met naam en toenaam, en weet nog de ligging. Dat lijkt raar, hij was immers heel klein, toen hij daar leefde met vader en moeder en halfbroer. Maar opgelet! Die mijnen gaan nog eens een rol spelen in het familieverhaal. En in de "grote algemene geschiedenis".

Vrolijk waren de omstandigheden daar in Servie niet. Het gezin woonde in een soort barak, waar meer gezinnen woonden. Daar kwam nog bij dat politieke situatie in Joegoslavië hoe langer hoe onrustiger werd. Om een lang verhaal kort te maken: de familie verhuist naar:

Nederland.

De stiefvader van Hein had gehoord dat daar goed betaald werk te vinden was voor mijnwerkers.

En hij krijgt werk op de mijn Laura in Eigelshoven. Hein is wat te jong en mag eerst twee jaar op de steenfabriek Linze werken. Dan is ie oud en sterk (!) genoeg om ook naar de mijn te gaan, waar je natuurlijk meer verdiende.

Het werk in de mijnen is altijd zwaar geweest, maar in die tijd, omstreeks 1930, was alles nog veel zwaarder, want de mechanisatie was nog niet erg ver ontwikkeld. In 1930 worden er bijvoorbeeld nog paarden gebruikt voor het transport. De jonge, sterke Hein is dus een gewilde kracht en als bij de crisis van de dertiger jaren de ontslagen bij de buitenlanders gaan vallen, mag hij blijven. Even, tenminste. En zo kon toen de familie Tilger in Nederland blijven. Even, tenminste. Toen het nog erger werd, werd ook Hein ontslagen, dat was in 1937.

Hongarije.

Hein Tilger werd geboren in 1913, in Komlo in Hongarije, in het oude Habsburgse Rijk, die kolossale dubbel monarchie Oostenrijk-Hongarije. In de streek om Komlo spraken men Duits of Hongaars of Sloveens.

Joegoslavië

De familie kreeg voor het hele gezin enkele reis Joegoslavië betaald en ook de vervoersprijs van alle meubelen werd vergoed. (Hoor ik daar iemand zeggen: ... oprotpremie?) Pijnlijk was het des te meer voor de 24-jarige Hein omdat hij zijn 15-jarig lief vriendinnetje Dragi daar in Lauradorp achter moest laten. Getrouwd hebben de twee elkaar met alsmaar weer nieuwe brieven.

In 1937 was de familie dus terug in Slovenië. Hein ging op aanraden van zijn stiefvader werken in die mijn in Kostolaz, waar het feit, dat vader er vroeger gewerkt had een aanbeveling was. Bij de inval van de Duitsers, in 1941, werden de mannen gemobiliseerd, maar voordat soldaten van de kazeme waar Hein zat naar het front konden of moesten, waren de Duitsers er al. Veel Kroaten kozen bij de mobilisatie van meet af aan partij voor de Duitsers (Daar kwam het verhaal van Hein op neer.) Die werden dus niet gevangen genomen en konden naar huis terug. Na een korte intemering mochten de andere gevangen genomen Joegoslavische soldaten naar huis, naar Slovenië, of waar ze vandaan kwamen. Hein trok in de chaos van het ogenblik naar het huis van zijn pleegvader in Slovenië. De politieke situatie was onduidelijk en uiterst verward.

Oostenrijk

Maar toen het stuk van Slovenië, waar Hein woonde, weer tot Oostenrijks gebied verklaard werd, werd Hein opgeroepen, Arbeitseinsatz heette dat, om in Jesenice in de kalksteengroeven springwerkzaamheden te verrichten. Er werd verondersteld, dat hij die vaardigheid had. Hoe men daartoe kwam, wist Hein niet, maar hij liet het zo en

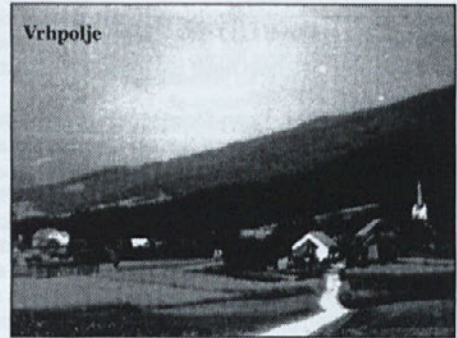
Domžale

had geluk met een wat oudere kameraad, die hem dat gevaarlijke werk aanleerde.

Joegoslavië

Als Sland in 1945 kapituleert, hebben grote delen van Joegoslavië zich al vrij gevochten en gaat Slovenië weer bij Joegoslavië horen.

Na de oorlog wilden veel Slovenen uit Nederland terug naar Slovenië. Met het gespaarde geld kon men ginds immers meer doen, dan hier in Nederland. Zo komt ook Heins vriendin uit Lauradorp naar Vrhpolje bij Morave, dat niet ver van Domžale afligt. Die twee hadden elkaar negen jaar niet gezien, alleen maar geschreven en waren zo blij toen ze elkaar zagen, dat ze meteen in 1947 trouwden. Er komen eerst twee prachtige meisjes (kom maar eens kijken bij ons in Schaesberg, ze

Vrhpolje

zijn intussen flink gegroeid) en dan nog een zontje. Met het gezin groeien ook de zorgen. Vader heeft werk gevonden in een bruinkoolgroeve in Trbovlje. Maar zijn woonplaats is zo ver weg, dat hij maar een keer per week naar huis kan, met de fiets! Dragi, nu moeder Tilger woont met zontje Duan, de kleine Annie en de iets grotere Maria op de kleine boerderij in Vrhpolje. Zij werk daar op het veld en verzorgt samen met oma de koe en wat varkens, zoals dat veel ging in Slovenië. Men leefde niet slecht.

Hier moet ik het verhaal afbreken. Ik moet eerst met de dochters Tilger het verdere verloop van het relaas gereconstrueerd krijgen, dan vind je in de volgende Lipa het slot. E.B.

Hoe verward de (politieke) situatie in Slovenië in vroeger tijden soms was, blijkt o.a. ook uit deze bankbiljetten uit 1944:

5 SLOVEENSE LIRE

EU-kandidaat Slovenie

Wegbereider op de Balkan

Door Renee Postma

BOEDAPEST, 21 NOV. Met Slovenie erbij gaat de Europese Unie er per saldo alleen maar op vooruit. Nu al ligt het gemiddeld inkomen van de twee miljoen Slovenen op 72 procent van het Europese gemiddelde. Als de uitbreiding in 2004 een feit wordt zal het gemiddeld inkomen zeker de 75 procent hebben bereikt, waarmee het Alpenlandje een netto-betaler wordt in plaats van een netto-ontvanger van fel begeerde Europese gelden.

Geen wonder dus dat de Europese Commissie ook dit jaar weer buitengewoon positief was over de prestaties van de voormalige Joegoslavische deelrepubliek. Zorgen maakt de Commissie zich alleen nog over de rol van de overheid in de economie. Inflatie ligt op de loer door de wijde verbreide indexatie binnen de Sloveense economie. Ook monetair en op het gebied van wisselkoersen houdt de overheid een stevige vinger in de pap. De Commissie stelt dan ook dat de Sloveense binnenlandse markt gebaat zou zijn bij minder inmenging van de overheid. Dat zou ook de weg openen voor buitenlandse investeerders die tot nog toe weinig belangstelling toonden. Op dit terrein haalt Slovenie, in percentages uitgedrukt, nog niet de helft van landen als Hongarije en Tsjechie.

Het politieke gezicht van Slovenie wordt sinds de onafhankelijkheid in 1991 bepaald door twee mannen: president Milan Kucan en premier Janez Drnovšek. Zij wisten hun land tijdens de bloedige oorlogen op de Balkan in de luwte te houden. Terwijl Kroatie en Bosnie als gevolg van het geweld economisch leeg bloedden, begon Slovenie zich op het westen te richten. Aanvankelijk overigens meer op de NAVO dan op de EU vanwege het feit dat veel Slovenen nog altijd bang zijn op de gemeenschappelijke markt overspoeld te worden door Italiaans en Oostenrijks kapitaal. De NAVO besloot in 1999 echter niet met Slovenie uit te breiden en de Slovenen waren diep teleurgesteld. Nog steeds staat het NAVO-lidmaatschap hoog op de agenda en de Slovenen stellen alles in het werk om er bij de volgende uitbreidingsronde wel bij te zijn. De beslissing daarover valt volgend jaar.

Sinds de omwentelingen in Kroatie en Servie en het vertrek van Tudjman en Milosevič is Slovenie zich weer steeds meer gaan richten op het eigen achterland. Ondanks een grensgeschil met Kroatie zijn de betrekkingen met Zagreb tegenwoordig zeer goed. Sloveense zakenlui zien het gebied van het voormalig Joegoslavië weer als een natuurlijke markt en investeren van Sarajevo tot Belgrado in supermarkten en levensmiddelenindustrie.

Voor de landen van het oude Joegoslavië heeft het aanstaande lidmaatschap van Slovenie een speciale betekenis. Kroatie, Bosnie, Macedonije, Servie en Montenegro zien de voormalige broederrepubliek als de wegbereider naar Europa. In Slovenie zelf schommelt de steun voor de EU rond de 60 procent. Ook de Sloveense politici hebben de kiezer een referendum beloofd over de toetreding.

(bron: NRC)

Janez Drnovšek

Premier Dmrovsek is geboren op 17 mei 1950 in Celje. Hij studeerde economische wetenschappen in Ljubljana en Maribor. In 1994 ontving hij een eredoctoraat aan de Universiteit van Boston en in 1999 van de Wesleyan Universiteit in Illinois. Dmrovsek veruilde in 1989 een succesvolle carrière in de bankwereld voor de politiek. Hij werd als Sloveens vertegenwoordiger gekozen in de collectieve regering van het voormalige Joegoslavië. In de jaren daarna leidde hij de

Sloveense delegatie in de onafhankelijkheidsonderhandelingen, en sloot deze in juli 1991 succesvol af. Maar 1992 werd Dmrovsek voorzitter en partijleider van de Liberale Democratische Partij (LDS). In april van dat jaar werd hij verkozen tot de eerste premier van de onafhankelijke staat Slovenie. Inmiddels is Dmrovsek driemaal tot premier herkozen, de laatste keer in november 2000.

Tweede historische uitbreiding van bondgenootschap sinds 1989

NAVO krijgt zeven nieuwe leden

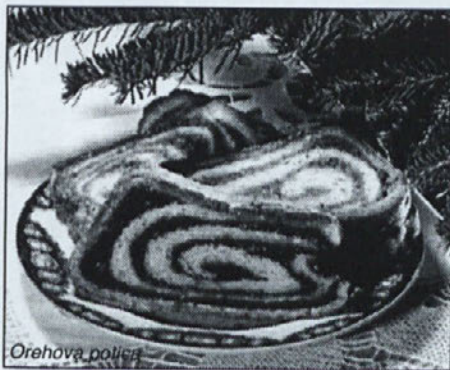
PRAAG, 21 NOV.

De staats- en regeringsleiders van de NAVO hebben vanochtend in Praag besloten zeven landen in Midden- en Oost-Europa uit te nodigen voor toetreding tot het bondgenootschap. Zij deden dit tijdens een tweedaagse NAVO-top, die in het teken staat van aanpassing van de verdragsorganisatie in de strijd tegen nieuwe dreigingen als terrorisme en massavermietigingswapens. De zeven nieuwe leden zijn: de Baltische ex-Sovjet-republieken Estland, Letland en Litouwen, en Roemenie, Bulgarije, Slovenie en Slowakije. Als hun parlementen het NAVO-lidmaatschap ratificeren, kunnen zij in mei 2004 toetreden. Dit betekent de grootste expansie van de NAVO ooit en volgens de huidige leden is het een versterking van de collectieve veiligheid. In 1999 traden al de Midden-Europese landen Polen, Tsjechoe en Hongarije toe. (Bron: NRC)

Wat heeft Slovenie de NATO nog meer te bieden dan een paar speurhonden ?

Volgens recentelijk bekend gemaakte gegevens bestaat het leger van Slovenie uit zo'n 10.000 soldaten, waarvan ongeveer 50% beroeps is. Waarom moet straks het Sloveense parlement ja of nee tegen deze uitnodiging tot toetreding in de NATO zeggen ?

Wilt u hierop reageren ?
Schrijf dan naar de redactie.

Orehova potica

Sloveens Feest 2002 in Schinveld en Landgraaf

Met optreden van Ansambel
KARAVANKE uit Slovenie

Liefhebbers van de Sloveense cultuur in Nederland konden weer genieten in het weekend van 23 en 24 november jl. . De sloveense dansgroep Nizozemska hield toen haar jaarlijkse Slovenska Veselica (= Sloveens Feest). Dit festijn wordt al bijna 50 jaar door Nizozemska georganiseerd.

Vele jaren waren het Die Lustigen Dorfsmusikanten die het evenement muzikaal optuisterden; de laatste jaren waren het o.a. de ensembles Gasperji / Die Jungen Original Oberkainer, Prijatelj iz Ptuja (= Vrienden uit Ptuj) en Obzorje uit Slovenie die extra werden gecontracteerd voor het Sloveens Feest. Genoemde ensembles beleefden allen hun Nederlandse primeur op de Slovenska Veselica in Nederland.

Ook dit jaar was er weer een primeur nl.: Ansambel Karavanke uit Skofija Loka.

Bezoekers van de voorgaande 2 edities zagen bij ensemble Karavanke enkele bekende gezichten; de zangeres en zanger van ensemble Obzorje vervulden deze functie ook bij ensemble Karavanke. Dit omdat Obzorje niet meer bestaat en de zangeres en zanger de grondleggers zijn van ensemble Karavanke.

Hun repertoire bestaat uit (natuurlijk) Avsenik-, Mihelic- en Bumik-titels. Daarnaast beheersen ze ook diversen a-capella liederen.

Naast muziek van ensemble Karavanke en dans van S.F.S. Nizozemska waren er ook de inmiddels bekende Sloveense warme & koude gerechten en dranken geserveerd worden. Dit zijn o.a. cevapčiči (= gekruide vleesrolletjes), kranjska klobasa (= krainer-worst), orehova potica (= notenkoek), slivovka (= pruimenjenever) en hruskov liker (= perenlikeur). Volgens traditie werden deze lekkemijen geserveerd in originele Sloveense klederdracht.

Tweede stemronde nodig bij verkiezingen in Slovenie

Een tweede stemronde is nodig om de presidentsverkiezingen die op 10 november in Slovenie zijn gehouden te beslissen.

In de voorlopige uitslagen ging premier Janez Dmrovsek (52) aan de leiding, maar hij kwam met ruim 45 procent van de stemmen net te kort om al in de eerste ronde te worden gekozen. Zijn tegenstander in de tweede rond over drie weken wordt waarschijnlijk de openbare aanklager Barbara Brezigar, die bijna 31 procent van de stemmen heeft gekregen.

De huidige president, Milan Kucan heeft de voormalige Joegoslavische republiek geleid sinds de onafhankelijkheid in 1991. Kucan (61) mocht volgens de Sloveense grondwet niet voor een derde termijn worden gekozen. Dmrovsek was premier sinds 1992, afgezien van een korte periode in 2000. Onder zijn leiding heeft Slovenie zich voorbereid op het lidmaatschap van de EU en de NAVO. (Bron: Metro)

Dmrovsek stuwde Slovenie op tot een voorbeeld land

Niemand heeft ooit van hem gehoord, maar Janez Dmrovsek is de langst dienende premier in Europa. Dat Dmrovsek buiten zijn eigen land onbekend is, komt omdat dat land Slovenie is. Veel mensen verwarren Slovenie met Slowakije, of denken dat het een Balkanland is. Maar Slovenie behoort niet tot de Balkan.

Dit is behoorlijk vervelend voor Dmrovsek. Onder zijn leiding wist Slovenie zich op te werken tot een aangenaam, keurig landje. In Zwitserland mogen ze met een hark de bladeren uit het meer van Geneve vissen, in Slovenie worden benzinepompen in de bloemetjes gezet. In de hoofdstad Ljubljana heerst een en al properheid en efficiëntie. De stad is ook mooi; een gelouterde reisjournalist van de Financial Times kon zijn ogen niet geloven toen hij na een autorit door de Julische Alpen in de barokke stad arriveerde. In Slovenie vond hij "een Praag zonder toeristen, een Wenen zonder hoge prijzen".

Bescheiden

Slovenie is ook bescheiden. Anders dan Vaclav Havel, de president van Tsjechie, haat Dmrovsek naar eigen zeggen ideologie. Hij is een pragmaticus van het type-Kok, die het liefst hoeren en softdrugs zou legaliseren. Zijn opwindendste bezigheid is joggen. Fietsen doet hij ook graag, zeker met Prodi, de voorzitter van de Europese Commissie en een goed vriend.

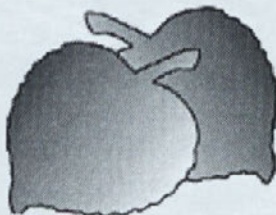
Bij zijn ontmoetingen met de hoogmogenden van de wereld heeft Dmrovsek geen communicatieproblemen. Hij staat bekend als een ietwat introverte man die niet veel zegt. Maar als hij wat zegt, is dat in het Italiaans, Engels, Duits, Frans of uiteraard Sloveens.

Dmrovsek verwierf faam, toen hij in 1991 in zijn eentje het Joegoslavische leger versloeg. Dat leger was Slovenie na de onafhankelijkheidsverklaring binnengevallen. Dmrovsek reisde af naar de partijelijke Brioni-eilanden, waar Tito ooit zijn zomerverblijf had, en onderhandelde het leger de grens over. De oorlog had slechts tien dagen geduurd. Slovenie verloor zijn exportmarkt op de Balkan, waar oorlog en anarchie in de jaren '90 hoogtij vierden. Maar onder Dmrovseks leiding (vanaf 1991) verzette het land bijna achteloos de bakens. Tweederde van 's lands producten vindt nu zijn weg naar de Europese Unie. Die export varieert van koelkasten tot gereedschap en meubels. Slovenie is veruit het rijkste land in Centraal-Europa. Met een inkomen van 16.000 Euro (op koopkrachtbasis) per hoofd van de bevolking is het land bijna 50 procent rijker dan Hongarije, de nummer twee in de EU-wachtkamer. Even leek het erop dat Slovenie in 2004 een nettobetaler aan de EU-kas zou worden, maar Dmrovsek kon middels enige fietsdiplomatie Prodi ervan overtuigen dat dit al te dwaas was.

(Bron: Provinciale Zeeuwse Courant)

Tweede ronde gaat tusen Janez Dmrovsek en Barbara Brezigar Slovenen in het buitenland hebben gestemd. Op zondag 17 november werden de stemmen die uitgebracht zijn via de diverse ambassades en consulaten bekend gemaakt. Er zijn in het buitenland 1685 stemmen uitgebracht. Waarvan 61,01 % voor Barbara Brezigar en 26,88 % op Janez Dmrovsek. Ook tijdens deze 2e ronde op 1 december kunnen Slovenen in ons land hun stem uitbrengen.

(Alexander Vink)

Slovenska Veselica weer een groot succes!

Evenals voorgaande jaren was de publieke belangstelling voor SFS Nizozemska's Slovenska Veselica (= Sloveens Feest) weer enorm. Beide dagen waren nagenoeg uitverkocht.

Het ensemble Karavanke was al snel zeer geliefd bij de bezoekers. Met hun eigen titels en natuurlijk de bekende Avsenik-, Bumik- en Slak-nummers lieten ze de aanwezigen zich al snel in Slovenië wanen.

Tussendoor een enkel a-capella-lied en een grap zorgden verder voor een goede en gezellige sfeer. De bassist vierde op zaterdag zelfs zijn verjaardag op de buhne van Fa-Si-La.

Daarnaast oogstte ook de dansgroep zelf weer veel succes met hun eigen optredens. Op zaterdag waardeerden enkele bezoekers de optredens met meegebrachte papieren bloemen; dit was een leuke verrassing voor de dansers.

De bezoekers vonden de weg naar de Sloveense gerechten al snel en dit zorgde ervoor dat de voorraden al snel slonken. Op zaterdag ging er zo'n 55 kilogram cevapčič over de toonbank; dit hield in dat op zondag nog maar slechts 5 kilogram te kopen was. Ook deze waren snel verkocht!

Tot slot willen wij, SFS Nizozemska, ons bedanken voor uw aanwezigheid en hopen wij u tijdens de jubileumfestiviteiten van volgend jaar ook in zo'n grote getale te mogen begroeten!

Door: Alexander Vink
(trafo@vink.zzn.com)
vanuit Slovenie

ACTUELE WISSELKOERS TOLAR

Op 12 november 2002 was de gemiddelde wisselkoers EUR 1,- = 230,- SIT

ACTUELE BENZINEPRIJZEN

Op 12 november 2002 waren de volgende prijzen:

EUROSUPER (95)

179,80 SIT (= EUR 0,78)

SUPERPLUS/EUROPLUS(98)

188,40SIT (= EUR 0,82)

D2/DIESEL

154,20 SIT (= EUR 0,67)

SLOVEENSE VERKIEZINGEN

Op zondag 10 november was er in Slovenie de verkiezingsdag: er werd niet alleen voor een nieuwe President gekozen, maar ook in 193 gemeenten nieuwe Burgemeesters en Gemeenteraden. Er waren ongeveer 3500 stemlokalen geopend en vanaf vrijdagavond 24:00/00:00 uur werd er een campagne stilte gehouden. Dit volgens de regels.

De meest spannende Burgemeester verkiezingen in Slovenie was waarschijnlijk die van Murska Sobota (Pomurje/prekmurje), Noord-Oost Slovenie, waar op zondagavond de stand van zaken als volgt was: Anton Slavic (Huidige Burgemeester) 49,93 % en zijn grootste tegenstander Anton Stihc (45 %) en het zag er naar uit dat er een 2e ronde zou komen. Maar op maandag 11 november werden ook de per post gestuurde stemmen geteld en toen won Anton Slavic met een nipte 50,02 %, uiterekend was dat dit slechts 6 stemmen meer dan 50%!!!

SLOVEENSE PRESIDENTS VERKIEZINGEN 10 NOVEMBER 2002

De kandidaten en de NIET OFFICIELE resultaten waren:

- Janez Dmovsek 44,41
- Barbara Brezigar 31,03
- Zmago Jelincic 8,54
- France Arhar 7,42
- Franc Bucar 3,18
- Lev Kreft 2,19
- Anton Bebler 1,83
- Gorazd Drevensek 0,86
- Jure Cekuta 0,54

Opkomst was: 70,04 %.

Omdat geen van de kandidaten meer dan 50 % had wordt er een 2e ronde gehouden tussen de beste 2. Deze 2e ronde zal gehouden worden op 1 december 2002 tussen Janez Dmovsek en Barbara Brezigar: Naar verwachting zal Dmovsek winnen. De voor de 2e ronde overgebleven kandidaten zijn:

1. Janez Dmovsek (LDS)
Is huidige Premier en treedt af als hij de 2e ronde wint, zijn opvolger als Premier zal naar alle waarschijnlijk Anton Rop worden, de huidige Minister van Binnenlandse Zaken). (Kanttekening Premier Dmovsek is ziek en heeft voor zijn kandidaatstelling zijn artsen geraadpleegt of het wel verstandig was om zich kandidaat te stellen)
2. Barbara Brezigar (Onafhankelijk, met steun van SDS, NSI, en Leden Nove Revije) Was Openbaar Aanklaagster bij de Sloveense Rechtbank.

NOVARTIS NEEMT LEK OVER

Onlangs werd bekend gemaakt dat de Sloveense medicijnen fabrikant LEK op zal gaan in NOVARTIS uit Basel. NOVATARIS betaalde ongeveer 97.000 SIT per aandeel. De aandelen stegen na bekendmaking van dit nieuws met ongeveer 75 %. LEK maakte dit bekend na overleg en goedkeuring van de aandeelhouders. NOVATARIS en LEK willen meer samenwerken en Lek heeft een goede Antibiotica afdeling in Amerika, AMOKSIKLAV, welke zeer goed concureert met de grootste medicijnen fabrikant AUGMENTIN van Glaxowellcome.

OPNIEUW PROBLEMEN TUSSEN KROATIE EN SLOVENIE

Onlangs waren er weer incidenten in de Golf van Piran tussen Sloveense vissers en de Kroatische grenspolitie. Bovendien werd de Sloveense Joska Joras opgepakt door deze Kroatische politie omdat hij de Sloveense vlag had opgehangen en hij het Sloveense volkslied had gezongen en afgespeeld. Sloveense diplomaten werkten op volle toeren en vroegen de Kroatisch rechter en politie in Pula of dit niet wat erg overdreven was. Zij kregen niet alle medewerking. De Sloveense diplomaten brachten Sloveense kranten mee naar hem in de Kroatische gevangenis van Pula, terwijl zijn echtgenote van de Kroatische politie geen kranten, mineraalwater en zelfs geen Bijbel aan hem mocht geven in de gevangenis. Verder waren er de laatste tijd opnieuw problemen tussen de Sloveense vissers en de Kroatische politie. Waardoor de spanningen tussen Slovenie en Kroatie nog verder opliepen.

SPORT SPORT SPORT SPORT SPORT

VOETBAL

Slovenie is geloot in groep 1 van de kwalificaties EK 2004 voetbal. De 1e wedstrijd won Slovenie van Malta. In een latere wedstrijd heeft Slovenie verloren met 5-0 van Frankrijk.
GROEP 1:

1. Frankrijk
2. Slovenie
3. Israel
4. Cyprus
5. Malta

LANGE AFSTAND ZWEMMEN SLOVEEN IN GUINNESSBOOK OF RECORDS

Op maandag 9 september j.l. heeft de 47 jarige ultra-maraton zwemmer Martin Strel, uit Trebnje, de Mississippi rivier in de VS afgezwommen. Hij deed er 2 maanden over (68 dagen) en had slechts 40 uur vertraging en was 18 kg afgevallen. Al eerder zwom hij als 1e persoon de Donau af en ook de rivier Jangeekjangu in China. Martin Strel zwom gemiddeld 12 uur per dag over een afstand van 3797 km en was na 2 maanden de 1e die de Mississippi helemaal afzwom zonder te stoppen. Hij was gekleed in een neopreenpak. Tegen het einde van zijn zwemtoer kwamen o.a. ook de grote tv zenders langs, zoals CNN, CBS welke de laatste 2 dagen een boot huurde om de zwemmer te volgen, maar ook Jay Leno wilde een exclusief interview met Martin Strel. Ook de schrijvende pers uit de hele wereld kwam hierop af o.a.: New York Times (NYT), Washington Post en San Fransisco Chronicle. Alle informatie over Martin Strel is te vinden op internet: <http://qualitas.s5.net/>

SKIEN

Op 26 oktober werd de Sloveense Tina Maze 1e bij de 1e reuzenslalom in Solden, maar ook de Noorse Flemen en de Oostenrijkse Hasp waren de 1e. Zij hadden namelijk alle 3 exact dezelfde tijd !!!

TRIGLAV PROBLEMEN LOSSEN ZICH OP

De afgelopen maanden hebben de problemen, in de belangenstrijd tussen de Toezichtsraad voor Verzekeringen en de Bestuur van de verzekeraar Triglav, zich opgelost. Op vrijdag 18 oktober stapten de hoofdrolspelers in deze kwestie op, zijnde de Presidente van de Raad van Bestuur, Nada Klemencic en het bestuurslid Joze Obersnel. Om zo niet nog meer problemen te veroorzaken bij de overname van de Kroatische verzekeraar Croatie Osiguranje. Onlangs maakte de Kroatische Staat bekend de aandelen niet aan Triglav te willen verkopen.

BRUG OVER DE RIVIER MURA IS GEOPEND

De nieuwe brug over de rivier "Mura" (Noord-Oost Slovenie) werd op 19 oktober j.l. officieel geopend. Dit was 14 dagen eerder dan officieel gepland was. Totdat de rondweg om Murska Sobota heen klaar was mochten de

vrachtauto's nog niet over de brug rijden en werden alleen personenauto's en vrachtauto's tot 7,5 ton over de brug toegelaten. Nu is de hoofdweg naar Hongarije weer opend! De corridor Barcelona - Kiev is nu weer wat veiliger en beter geworden. De rondweg om Musrka Sobota, die ook een gedeelte van de toekomstige snelweg Maribor - Hongarije uitmaakt, werd in begin november geopend.

BEDRIJF UIT SINGAPORE ONTWIKKELT SLOVEENS BEDRIJF VERDER

3 jaar geleden heeft het Singaporese investerings bedrijf de Mariborse Elektrovina Orodjarna d.o.o. over genomen en afgelopen jaar dit bedrijf omgevormd naar een dynamische onderneming. In Maribor worden niet alleen stempels en matrijzen gemaakt, maar hier worden voor de gehele groep ook de ontwerpen en de marketing ontwikkeld. Elektrovina Orodjarna maakte in Joegoslavië deel uit van de Mariborse fabriek Elektrovina en na de onafhankelijkheid viel dit bedrijf uiteen in diverse bedrijven. In Maribor worden o.a. onderdelen gemaakt voor o.a.: Porsche, BMW, Thomson Multimedia uit Frankrijk, etc.....De groep heeft al met zeer groot succes de

grootste onderneming in Letland omgezet in een winst gevende fabriek. Deze groep heet ACOT en deze groep is gespecialiseerd in Matrijzen/Gereedschap en Plastic. De groep bestaat uit de volgende fabrieken: Maribor (Slovenie), Riga (Letland), Singapore, Shanghai en Xiamen en Dongguan (alleen in China en een fabriek in Hermosillo (Mexico).

Deze groep zoekt naar samenwerking op kunststofgebied zoals bijv. stempels, matrijzen, maar speelgoedauto's (bijv. Matchbox) en Die-Cast modellen. Onlangs werden de eerste exclusieve Die-Cast modellen van de allernieuwste James Bond film (die eind dit jaar in Premiere gaat) geproduceerd. Voor meer info over deze groep, kunt u de Groepsite bezoeken:
<http://www.acotgroup.com>

Indien u geïnteresseerd bent in een samenwerking en/of vrijblijvende offerte van genoemde producten dan kunt u contact opnemen met:

Alexander Vink, FAX: 00386 2 5381338 of via E-MAIL: trafo@volja.net.
Ik zorg dan dat deze informatie bij de juiste persoon terecht komt.

PLETNA' S

Pletna's zijn een soort platbodems die op een speciale manier worden voortbewogen. De pletnavaarder staat met zijn neus naar voren op de achterplecht en duwt de boot met draaiende bewegingen met twee roeispanen voort. Pletnavaarders komen traditioneel uit het dorp Mlino, waarvan de bewoners in de vorige eeuw van keizerin Maria-Theresia het alleenrecht kregen om Pletna's op het meer te mogen laten varen. Nadat het feudale stelsel was beëindigd, bleek er te weinig land in de omgeving te zijn om alle families een inkomen te garanderen. Door hun het recht te geven maximaal drie pletna's per familie te exploiteren, gaf de keizerin hun toch een middel van bestaan.

SCHERMER WIJKOPERS & DISTILLATEURS

SEDERT 1782 IN HOORN

TEL.: 0229 - 21 77 77 • FAX: 0229 - 21 87 65

SPECIALIST IN O.A. SLOVEENSE WIJNEN

Een must voor liefhebbers van Sloveense volksmuziek: C.D.'s met zang en harmonika begeleiding. Meer dan 100 liedjes: "die mijn moeder mij leerde".

gezongen
en gespeeld

door:
Slavko Strnman

Informatie: 045-5218150

Slovenija

Verkeersburo Slovenie
Benthuizerstraat 29-beneden
3036 CB ROTTERDAM
telf. +31 10 465 30 03
fax. +31 10 465 75 14
e-mail:
verkeersburo.slovenie@euronet.nl

Euro House Nederland

Victor V. Solar

Buitenkamp 27
7214 BH Epse

Tel.: (0575) 494 703 • Fax.: (0575) 491 005

Autotel. 06-53118079

Import en Export-bemiddeling

Zdravo, otroci!

Leto je spet na okrog in napočil je čas za dobre želje. Naj vam torej zaželim prijetne božične počitnice z obilo snega in veselo praznovanje božičnih praznikov. Če se boste med počitnicami dolgočasili ali pa če bo zunaj premrzlo za zimske vragolije, si preberite prekmursko ljudsko pravljico o dragem zajcu. Leta je imel probleme z mrazom, kasneje pa jo je zagodel kmetici.

*Naj vam na koncu za novo leto zaželim naslednje:
Pomlad prinese naj vam veselje,
Poletje naj vas na morje pelje,
Jesen naj povsod obilo obrodi
in Zima naj se vam kot pravljica zdi.*

Drag zajec

Neka žena je prodala mesarju pitano svinjo. Drugi dan je šla po denar. Zavezala ga je v robec in šla domov.

Ob poti pod gozdom je zagledala zajca ležati v snegu. "Ej, ta je pa zmrznil", je mislila žena. "No, četudi si zmrznil, za pečenko boš dober!"

Pobrala je zajca. Zavila ga je v robec, v katerem je imela denar. Nato je šla proti domu.

Zajec pa ni bil zmrznjen, temveč le odrevenel od hudega mraza. Ko se je v robcu ogrel, je oživel in se premaknil.

"Kaj pa je to? Ali je zajec živ?" je pomislila žena. Hotela je razvezati robec. Takrat pa bmr. Zajec je skočil z robcem in denarjem vred in zbežal.

Žena je tako izgubila denar. Zajec pa še živi, če ga ni že kdo ustrelil.

Uganka

*Lahek je kot puhek,
hladen je kot led,
v belo oblačilo
je odel naš breg.*

Beste kinderen!

Het jaar is weer om en de tijd voor de beste wensen is weer aangebroken.

Ik wil je dus een fijne kerstvakantie met heel veel sneeuw toewensen, prettige kerstdagen en een heel gelukkig nieuw jaar. Mocht jij je tijdens de vakantie vervelen of als het misschien buiten te koud wordt voor winterse pret, dan kan je het volksverhaaltje uit Prekmurje lezen over een dure haas.

Deze had eerst problemen met de kou maar daarna nam hij een boerin te grazen.

Een dure haas

Een vrouw verkocht een varken aan een slager. De volgende dag kwam ze geld halen. Ze knoopte het geld in een zakdoek en ging naar huis.

Op de weg langs het bos zag ze in de sneeuw een haas liggen. "Ho, deze is bevroren," dacht ze. "Ook al is hij bevroren, gebraden zal hij wel lekker zijn."

Ze raapte de haas op. Ze stopte hem in de zakdoek waarin ze ook het geld bewaarde. Daarna liep ze naar huis. Maar de haas was niet bevroren, hij was alleen stijf van de kou. Toen hij in de zakdoek wat wam werd, kwam hij weer tot leven en hij bewoog.

"Wat is dat? Leeft de haas soms?" dacht de vrouw. Ze wilde de zakdoek losknopen. En toen, bmr. De haas sprong uit de zakdoek en met al het geld rende hij snel weg.

De vrouw was haar geld kwijt. En de haas, ja, die leeft nog behalve als iemand hem al heeft doodgeschoten.

Raadsel

*Het is zo zacht als dons,
het is zo koud als ijs,
met een wit kleed
heeft het al alle heuvels bedekt.*

Vir / Bron:

Sloven šina skozi letne ase, Zima, Ministrstvo RS za šolstvo in šport, Ljubljana, 1997
Ciciban, 36. letnik, 1980/1981, št. 5
Pinko, št. 69, 1999

SLOVENSKO-NIZOZEMSKO SLIKOVNO REŠETO

SLOVEENS-NEDERLANDS BEELDWOORDZOEKER

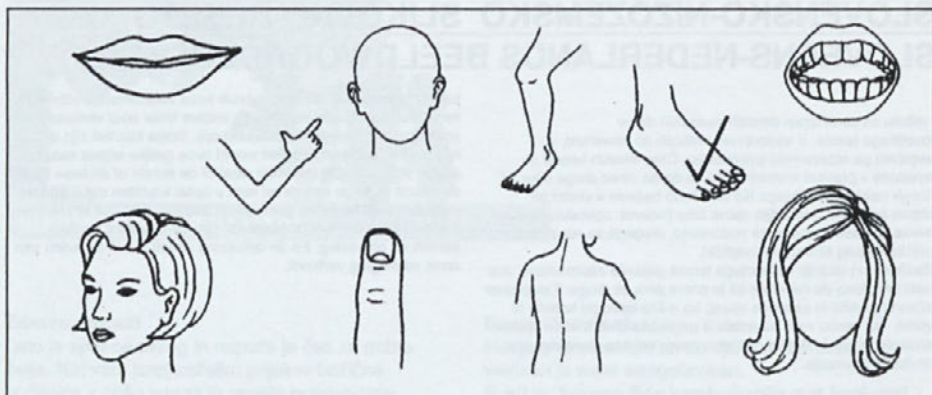
V rešetu so skriti izrazi desetih narisanih delov človeškega telesa. V vodoravnih vrsticah so slovenski, v navpičnih pa nizozemski izrazi zanje. Črke iskanih besed so navedene v pravem vrstnem redu, le da so vmes druge črke, ki iskanje nekoliko otežujejo. Ko določeno besedo v vrstici ali stolpcu odkrijete, prečrtajte njene črke (nasvet: uporabljajte dva barvna flomastra, enega za vodoravno, drugega za navpično; poiščite najprej slovenske besede).

Včasih se pri iskanju ustreznega izraza pojavita zaporedoma dve enaki črki, tako da ne veste ali je prava prva ali druga. Tak primer začasno pustite in se vrnite nazaj, ko rešite tiste, pri katerih ni dvoma. Na koncu vam bo ostalo 9 neprečrtanih črk, ki so rešitev današnje uganke. Rešitev pa vam pove, kaj nas člane našega združenja povezuje.

In de woordzoeker zijn uitdrukkingen voor de 10 afgebeelde lichaamsdelen verstopt. In de horizontale rijen zijn de Sloveense, in de verticalen de Nederlandse woorden. De letters van de gezochte woorden zijn in de juiste volgorde afgedrukt maar daartussen zijn ook andere letters die het zoeken iets moeilijker maken. Als u een woord in een rij of kolom vindt, kunt u deze het

beste doorstrepen (advies: gebruik twee verschillende viltstiften, een kleur voor horizontaal en een andere kleur voor verticaal; zoek eerst de Sloveense woorden op). Soms kan het zijn dat bij het zoeken van een bepaald woord twee gelijke letters naast elkaar staan, zo dat men niet weet of de eerste of de twee letter de goede is. In zo een geval kunt u beter wachten dat u andere woorden vindt bij welke geen twijfel bestaat. Aan het eind blijven 9 letters over, die niet doorstreep zijn. Deze letters vormen samen de oplossing. En de oplossing vertelt u wat de leden van onze vereniging verbindt.

S	T	V	O	P	A	S	L	G	O
G	H	L	A	R	L	V	A	A	H
P	O	I	R	O	O	M	S	T	A
V	N	N	B	U	O	G	A	V	R
E	H	R	E	B	R	O	E	E	T
O	O	U	E	Š	E	N	R	S	A
E	U	N	S	T	A	I	M	B	E
R	F	G	O	G	E	D	J	K	A
Z	D	E	O	A	N	B	J	I	E
T	L	R	N	A	S	J	E	T	N

Rešitev / de oplossing: Slovenija
Vodoravno / Horizontal: stopalo, glava, prst, noga, hrbel, ušesa, usta, roka, zobje, lasje
Navpično / Vertikaal: voet, hoofd, vinger, teen, mond, arm, gebit, haren

VICI - MOPPEN

Bratca Stanko in Branko sta prišla k Igorčku, da bi se skupaj igrali. Igorjeva mama je vprašala:

"Ali si bolan, Branko? Tako si bled".

Branko samo odkima, Stanko pa pojasni:

"Ne, ni bled, samo umit je."

Broertjes Stanko en Branko kwamen bij Igor om te spelen. De moeder van Igor vraagt:

"Ben je ziek, Branko? Je bent zo bleek."

Branko schudt met zijn hoofd van 'nee' en Stanko legt het even uit:

"Nee, hij is niet bleek, hij heeft zich gewassen."

Špelca je morala po prestani bolezni na pregled k zdravniku.

"No, sedaj si videti že kar zdrava," jo pohvali zdravnik.

"Seveda, ravnala sem se natančno po navodilih, priloženih zdravilu."

"Lepo, lepo; in kaj je tam pisalo?" je bil radoveden zdravnik.

"Steklenička mora biti vedno dobro zaprta!"

Špelca moest nadat ze ziek is geweest op controle komen bij de huisarts.

"Nu zie je er al redelijk gezond uit," zei de huisarts.

"Natuurlijk, ik heb me precies aan de aanwijzingen in de bijsluiter gehouden."

"Goed zo, maar wat staat dan in de bijsluiter?"

werd de huisarts nieuwsgierig.

"Dat het flesje de hele tijd goed dicht moet blijven!"

KUHAJMO
Z
BOJANOM

KOKEN
MET
BOJANI

Riževa solata z mesom

Za riževu solato potrebujemo naslednje:

20 dkg riža
4 žlice olja
5 žlic kisa
poper in sol
eno malo čebulo
eno žlico sesekljane peteršilja
20 dkg pečene svinjskega mesa

Riž zakuhamo v slan krop. Vre naj počasi približno 12 minut. Kuhanega odcedimo, oplaknemo z mrzlo vodo in odcejenega stresemo v posodo. Dodamo na rezance narezano pečeno meso in polijemo z marinado, narejeno iz kisa, soli, popra, sesekljane čebule, peteršilja in olja. Solato rahlo premešamo in pustimo stati eno uro.

Ta solata je zelo primerna za tople poletne večere na vrtu ali na balkonu. Zraven lahko ponudimo domače sesekljane (faširane) zrezke in ržen kruh.

Za zrezke kupimo sesekljano (faširano) meso, pol svinjskega / pol govejega. Mesu dodamo poper, sol in rdečo papriko v prahu, lahko pa tudi malo zelo na drobno sesekljane čebule. Dobro premešamo in z rokami oblikujemo okrogle ploščate zrezke, ki jih spečemo na olju ali maslu. Zrezki so najboljši, če so v sredini še mehki. K tej večerji ne pozabite ponuditi kozarca ohlajenega belega vina. Dober tek!

Rijtsalade met vlees

Voor deze rijtsalade hebben we het volgende nodig:

2 ons rijst, 4 el olie, 5 el azijn
peper en zout, een kleine ui
1 el gehakte peterselie
2 ons gebraden varkens vlees

In ruim zout water koken we de rijst in ongeveer 12 minuten gaar. Deze rijst gieten we af en spoelen vervolgens met koud water. Als de rijst uitgelekt is, doen we het over in een schaal en voegen vervolgens in reepjes gesneden gebraden vlees en marinade, bestaande uit azijn, peper, zout, fijn gehakte ui, peterselie en olie toe. Dit alles mengen we tenslotte luchtig door elkaar en laten het ongeveer een uur staan.

Deze salade is zeer geschikt voor de warme zomerse avonden in de tuin of op het balkon. Bij de salade kunnen we ook eigen gemaakte gehaktsnitzels en roggebrood geven. Voor de snitzels kopen we half om half gehakt. Aan de vlees voegen we peper, zout en paprikapoeder toe en eventueel wat zeer fijn gehakte ui toe. Deze massa mengen vervolgens goed door elkaar en maken daarna met de handen ronde platte snitzels van. Snitzels bakken we even in olie of boter, ze zijn het lekkerst als ze in het midden nog niet helemaal gaar zijn. Bij dit avondeten vergeet u vooral niet een glas gekoelde witte wijn te serveren. Eet smakelijk!

VIKTORS
BALKAN
RESTAURANT

Postojna

Grote Overstraat 30-onder
7411 JC Deventer
Tel.: (0570) 61 93 56
Fax: (0570) 49 10 05

Geopend van woensdag t/m zaterdag
van 17.00 tot 23.00 uur.

Op zon- en feestdagen van 16.00 tot 23.00
Keuken geopend tot 22.00 uur.

Maandag en dinsdag op afspraak geopend
voor groepen vanaf ± 20 personen.

Viktor Šolar

SREČNO IN
NOVO

VESELO=
LETO

*Če se za novega leta ne naješ, boš vse leto lačen.
Če praznike oputiš, prazniki zapustijo tebe.*

VERENIGING VRIENDEN VAN SLOVENIE

Združenje Prijateljev Slovenije

De vereniging is opgericht op 7 juli 1991 en is een zelfstandige en onafhankelijke landelijke organisatie, die zich ten doel stelt met name op cultureel, economisch en maatschappelijk gebied de samenwerking tussen Nederland en Slovenie resp. Nederlanders en Slovenen te bevorderen. De vereniging beschouwt zichzelf als de geeignende plaats voor ontmoeting tussen Nederlanders en Slovenen en wil voorts in het bijzonder een ontmoetingsplaats zijn voor de Slovenen in Nederland.
(uit artikel 2 van de Statuten)

Secretariaat:

Maurice Aretz
Tacitusstraat 1
6135 HR Sittard
telf. 046-4009118
fax. 046-4009119
e-mail: m.aretz@home.nl

Overige bestuursleden zijn:

Fred Wolsink, Wisselt 75, 7021 EH Zelhem,
telf. 0314-623195, E-mail: f.wolsink@wxs.nl

Bojan Gorički, Beethovenstraat 19, 4536 AG Temeuzen,
telf. 0115-613722, E-mail: bojana@zeelandnet.nl

Dirk Leentvaar, Dr. Scharffstraat 14, 1511 VB Oostzaan,
Telf. en fax. 075-6844256

Maarten Dragt, Looiersveld 40, 5121 KE Rijen,
Telf. en fax. 0161-231628

De vereniging is interactief en beheert ook een Internet Club:
<http://vrienden.clubs.nl/slovenie>

De vereniging werkt samen met de Ambassade van de Republiek Slovenie in ons land:

Veleposlaništvo Republike Slovenije
Anna Paulownastraat 11
2518 BA 's Gravenhage.
Telf. 070-310 8 690 Fax. 070-362 6 608

Wij sloven
ons graag
voor u uit.

Maar liefst 4x per week rechtstreeks van Amsterdam naar Ljubljana in Slovenië.
Uitstekende doorverbindingen naar Prestina, Sarajevo, Skopje,
Split en Tirana. Voor meer informatie en/of boekingen, bel Adria
Airways (010) 2083 606 of uw reisburo of kijk op www.adria.si.

ADRIA
ADRIA AIRWAYS